

**Мектепалды сыныбына 2023-2024 оқу жылына арналған мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу жоспары**

№	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Аптасына өткізу жиілігі	Аптадағы нормативтік жүктеме	Жылдық жүктеме
1	Дене шынықтыру		3 сағ.	100
	Дене шынықтыру**	Күн сайын		
2	Сөйлеуді дамыту		2 сағ.	68
	Тілдік қарым- қатынас	Күн сайын		
	Көркем әдебиет		2сағ.	66
	Тілдік қарым- қатынас	Күн сайын		
	Қазақ тілі		2 сағ	68
	Қазақ тілі***	Күн сайын		
3	Сауат ашу негіздері		3 сағ.	100
	Тілдік қарым- қатынас, танымдық әрекет	Күн сайын		
4	Математика негіздері		3 сағ.	100
	Танымдық, зерттеу әрекеттері	Күн сайын		
5	Қоршаған ортамен танысу		2 сағ	66
	Тілдік қарым- қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу	Күн сайын		
6	Сурет салу		1 сағ.	33
	Мүсіндеу			
	Жапсыру			
	Құрастыру			
	Шығармашылық бейнелеу әрекеті	Күн сайын		
7	Музыка		2 сағ.	67
	Музыка ****	Күн сайын		
8			20 сағ.	668 сағ

Ұйымдастырылған іс-әрекет ұзақтығы 20-25 минут

ДЕМАЛЫСТАР

КҮЗГІ

30.10.23 -05.11.23 ж

ҚЫСҚЫ

29.12.23 -07.01.24 ж

КӨКТЕМГІ

21.03.24 - 31.03.24 ж

ҚОСЫМША

05.02.24 -11.02.24 ж

ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ АЯҚТАЛУЫ

25.05.2024 ж

Мектепалды сыныбының күн тәртібі

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Макинск қаласының мектеп -лицейі

Мектепалды О «а» сыныбы

Жоспардың құрылу кезеңі 01 қыркүйек 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма 01.09
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу					Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)					«Табиғат мінезі» Дидактикалық ойын: «Бұл қай кезде болады?» «Көктем көрінісі» Мақсаты: көктем мезгілінің ерекшелігін білу. Шарты: суретке қарап әңгімелеу. Еңбек тапсырмасы: Кезекшілікті ұйымдастыру Табиғат ерекшеліктері туралы суретке қарап, қай мезгілде болатыны туралы әңгімелеу.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 1				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӨ)					Психомоторлық жаттығу: <i>Күндей жадырап, Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық</i>

<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ</p>	<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>			
				<p>1. Көркем әдебиет Міндеті: -Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну Мақсаты: . Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну Күтілетін нәтижелер: Жасайды: ; Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауы Түсінеді: өлең мазмұнын түсінеді; Қолданады: мақалдың мағынасын айтады Білімнің – бұлағын Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да Ұстазсыз болмайды. Мереке күніңмен Құттықтап бүгін мен, Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын». Ойынның шарты: Ғажайып қоржынның ішінде заттар, ойыншықтар, оқу құралдары бар. Балалар оқу құралдары мен ойыншықтарды ажыратып, бөлек жинайды, атайды Мақалды жаттап ал. Білекті бірді жығады, Білімді мыңды жығады. Педагогпен бірге мақалдың мазмұнын талдау арқылы білімді адамның мықты болатынын, ақылды болу үшін кітапты көп оқу керектігін түсінеді</p>
<p>Үзіліс:Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Допты қуып жет»</p>				

		<p>Ойын: «Допты қуып жет»</p> <p>Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.</p> <p>Ойынның шарты: Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады.</p> <p>Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.</p>
--	--	---

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

					<p>Қоршаған ортамен таныстыру Міндеті: Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту Мақсаты: а) Балаларды «жансыз табиғат» түсінігімен таныстыру, жансыз табиғаттағы адам қолымен жасалған заттарды айыра білуге үйрету. ә) Өзіндік тәжірибеалдық жұмыстарды ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін жетілдіру. б) Қоршаған ортаны аялауға тәрбиелеу; әлемді өз бетінше тануға баулу. Күтілетін нәтижелер:</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>жасайды: жанды және жансыз заттардың түрлерін атап береді; бақылаулардың нәтижесін табиғат күнтізбесінен, суреттерден көрсетіп бере алады.</p> <p>түсінеді: адам қолымен жасалған заттарды атап береді; жанды және жансыз заттарды бір- бірінен ажырата алады.</p> <p>қолданады: жеке тәжірибесінен мысалдар келтіреді; заттарды мақсатына сай пайдаланады; бақылау, еңбек және тәжірибе арқылы себеп-салдарлық байланыстарды өз бетінше анықтай алады</p> <p>«Тағы не істейді?» деген ойын ойнауға шақырады. Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.</p> <p>Балалардың жауаптары: Дәурен: Үйрек суда жүзе алады,тағы не істейді? Сүгір: Сүнгиді, жерде жүреді,ұшады, барылдайды. Д: Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? С: Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. Д: Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? С: Қалта шам, шам, көліктің шамы...</p> <p>«Менің достарым» деп аталатын дидактикалық ойын ойнауға шақырады: Педагог орындай алатын іс-әрекеттерін айтып береді. Балалар қолдарына белгілі бір заттардың суреті салынған карточкаларды алады. Содан соңпедагог атаған адам немесе басқа дабір заттың атын атап, оның не істей алатынын атап айтады. Мысалы: Менің достарым – тыныстай алады. Балалар жанды табиғат бөліктері бейнеленген үлгілерді көрсетеді</p>
--	--	--	--	--	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Күн мен жаңбыр»

Ойын: «Күн мен жаңбыр»
Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.
Ойынның шарты: Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлменің қабырғасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.
Ұсыныс: Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: «Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер», - дейді «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

				<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Міндеті;- Парақта кеңістіктегі заттардың қалпын беру, заттардың жазықтықта әртүрлі орналасуы мүмкін екендігін түсіндіру -- Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу - Қайшы мен желімді дұрыс қолдану дағдыларын жетілдіру, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау -- Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану Мақсаты: -балаларға терек бұталары жайлы түсінік беру, ағаштарды өзіндік ерекшеліктеріне байланысты бір- бірінен ажыратуға және терек бұталары суретін салуға үйрету -- пішінді мүсіндеудің таныс әдістерін пайдалана отырып, ағаш бұтақтарын мүсіндеу -- жырту, умаждау әдісі арқылы бейнелер- мен сюжетті толықтыруға үйрету -табиғи материалдардың түрлерін таныстыру, олардан ағаш бұтақтарын дайындай білуге үйрету Балалармен топтық жұмыс</p>
--	--	--	--	---

<p>Үзіліс: «Қозғалмалы зерек ойындар «Өзен» ойыны.</p>					
		<p>Ойын: «Өзен» Кішкене өзен арқылы. Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелейді. Бірі бәрі үшін, Бәрі бір үшін. Сезімін қалыптастырады және достыққа тәрбиелейді. Көрнекіліктер: тақтай, жіп. Шарты: Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.</p>			
<p>4 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>					
					<p>Музыка Міндеті: Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету Мақсаты: Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту Музыка тыңдау: «Қосалқа» Дәулеткерей Ән айту: «Білім – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова) Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова)</p>

Серуенге дайындық					Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен					<p>Картотека №1 «Күзгі саябаққа серуен» Мақсаты: Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөліріп, әңгімелеу. Еңбек: Саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Мақсаты: Әр ағаштың жапырағын ажыратып үйрету. Балалармен жеке жұмыс: Тақпақ жаттату. «Алтын -сары,қызыл көк Алуан- алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп Көз тартады атырап» Қимылды ойындар: «Құстар мен мысық», Мақсаты: Ойын ережесін тыңдай отырып, өздері ойын барысын бұзбай ойнауға баулу. Ептілікке, байқампаздыққа үйрету.</p>
Серуеннен оралу	Ішке кіру				
Балалармен жеке жұмыс					Жеке жұмыс Адема және Мираспен Мектеп туралы суреттер көрсетіп әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу					Қимылды ойын «Үйсіз қоян». Мақсаты: —бір-біріне соқтықпай жүгіре

әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)					білуді үйрету; —жылдамдыққа және шыдамдылыққа тәрбиелеу
Балалардың үйге қайтуы					<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тексерді:

Каренова .А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Макинск қаласының мектеп -лицейі

Мектепалды О «а» сыныбы

Жоспардың құрылу кезеңі 04-08 қыркүйек 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма 01.09
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес ,әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін сізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Сөйлеп тұрған таңғы радио: «Бізді қоршаған әлем жайлы әңгімелесу» Мақсаты: сұрақтарға толық жауап беруге үйрету.	Үстел үсті театр ойыны: «Өлі табиғат құбылыстары» тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	Ойын– жаттығу: «Туған жер табиғатын қорғау керек пе, әлде жоқ па?» әңгімелесу, сұрақ жауап Ойын:«Жер шары» Фотосуреттер қарау. Еңбек тапсырмасы:Гүлдерге су құю.	« Сәлем жаңа күн» Д/ойын : «Жанды және жансыз табиғатты ажырат». Жер,су,ауа. Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге,жылдам жауап беруге, ауада,суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру. Қоршаған ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу.Шапшаң жауап беруге баулу. Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем шашу	«Табиғат мінезі» Сюжеттік ойындар: «Сиқырлы фломастер» еркін сурет салу. Не артық? Мақсаты: Балаларды суретке қарап,оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. «Табиғат мінезі» жаттығуы Еңбек тапсырмасы: Кезекшілікті ұйымдастыру
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 1				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҮІӨ)</p>	<p>Жылулық сәті: Апам мені «Айым»-дейді, Мен мұнайсам, уайым жейді. Апам мені «Күнім»-дейді, Мен қуансам күлім -дейді.</p>	<p>Жылулық сәті: Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.</p>	<p>Жылулық сәті: Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.</p>	<p>Жылулық сәті: Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.</p>	<p>Жылулық сәті: Достар бері келіндер, Қолдарынды беріндер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніндер.</p>
<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ</p>	<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>				
<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз бп, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету Мақсаты:-«Б» – «П» дыбыстарының ұқсастығын түсіндіру; Балаларды әңгімені жалғастырып айтуға үйрету Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жана дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады; Түсінеді:"б""п"дыбыстарының ұқсастығын; Қолданады: әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтады Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бога Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді: Па-па-па – парта.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: - Дыбыс туралы түсінік беру Мақсаты: -дыбыс терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстарды ажыратады. Түсінеді: дыбыстардың әртүрлі болатынын. Қолданады: тыңдайды, сұрақтарға жауап береді Педагог ұнтаспадан табиғатта кездесетін дыбыстарды тыңдатады. – Балалар, құстың шикылдауы, желдің соғуы, жаңбырдың сылдыры, жапырақтардың сыбдыры, иттің үруі, қойдың маңырауы бұлар табиғи жолмен жасалған дыбыстар. «Көрсет» ойын-жаттығуы. 1. Жылан қалай ысылдайды? 2. Қасқыр қалай ұлиды? 3. Жапырақтар қалай сырдырлайды? 4. Жаңбыр қалай тамшылайды? 5. Ит қалай үреді? «Ненің дыбысы?» ойын-жаттығуы Педагог балаларға көздерін жұмып, естіліп тұрған дыбыстарды тыңдауларын сұрайды. Педагог допты еденге ұрып ойнайды, есікті ашып-жабады, қоңырауды сылдырлатады, қағазды сыбдырлатады. Балалар ненің дыбыстарын естігендерін айтады.</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: -дыбыс терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру Мақсаты: -дыбыс терминдері туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстарды ажыратады. Түсінеді: дыбыстардың әртүрлі болатынын. Қолданады: тыңдайды, сұрақтарға жауап береді Дидактикалық ойын: «Мен сияқты айт» (доппен) – Мен сендерге допты лақтырып, кез келген сөзді айтамын, ал сендер допты қағып алып, тура мен сияқты қайталап, допты кері лақтыруларың керек. Мысалы: ққол, өзззен, үүй, қссссқыр, дооомбыра, құүүмыра, қанннт, баттыыр, арррба, баллға, баллла, шаррр, дөнгелллек, қаззз, құмммыра, көлллік, құссс, қааайық, бөшшшше, шанышшшқы, тұлллік, көззз, қоңңнырау, құлллпы, бақққа, сазззан, тышшшшқан, сссан,</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу Мақсаты:-«дыбыс» және «сөз» туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: тақырыпқа және дыбыс санына байланысты сөздер ойлап айтады. Түсінеді: өлең мазмұнын, дыбыстарды айтатынымызды және еститінімізді. Қолданады: табиғи және жасанды дыбыстарды ажыратады – Сөздер дыбыстардың көмегімен айтылады. Осы дыбыстарды жеке-жеке айтсақ, ешбір мағына бере алмайды. Сондықтан дыбыстарды тіркестіріп, сөз жасаймыз. Біз дыбысты дауыстап айтамыз, дауыстап айтқан кезде ғана дыбыс естіледі, біз тыңдаймыз. Есіңе сақта! Дыбысты айтамыз және естиміз. Сөзде неше дыбыс болса, сөздің сызбасында сонша төртбұрыш салынады. Педагог тақтада көрсетеді. – Сөз – белгілі бір дыбыстар жиынтығы. Құрамында қанша дыбыс болғанына қарамастан бір ұғымды анықтап, бір мағына береді. Бәріміз айнаны қолымызға алып, аузымызды ашайық. Аузымызда нелер бар екен? – Иә,</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: - Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу Мақсаты:-- Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру- Күтілетін нәтижелер: Жасайды: мазмұнының жүйесін сақтай отырып өлеңді айтып бере алады; Түсінеді: өлең мазмұнын түсінеді, әдеби жанрды ажыратады; Қолданады: өлеңді жатқа айта алады, басқалардың пікірін тыңдайды. Күз – жомарт Тоңазып атырап, Көк жеміс піседі. Сарғайып жапырақ, Саудырап түседі. «Күз – жомарт» дейміз біз, Жемісін жейміз біз.</p>	

	<p>Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ. балаларға «бала», «парта», «бақа», «бақбақ» сөздеріне сөйлем құратады. Сөздерді дыбысталуы бойынша салыстыру Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып, доп, нәсіп.</p>	<p>Педагог балаларға суреттер көрсетіп, оларға мұқият қарауларын сұрайды. – Суретте кімдерді көріп тұрсындар? Балалар қандай дыбыс шығарып жатыр? Бұл дыбыстар нені білдіреді? – «Ау-у!» – «Адасып кеттім, көмектесіндер!» деген мағынаны білдіреді. – «Шүү-шүү» деп атты жүргізу үшін айтады. – «Іңгә-әңгә-ә!» – нәрестенің жылаған дауысы. – Бұлардың барлығында да сөздер айтылады. Тек ол сөздерді есту үшін, сөзді созып айту керек. «Аууууу!», «Шүү!», «Іңгәә!»</p>	<p>көрррре, керрррік, шыббын, аррра, баллла, жағға, тағға, құсс, тұззз, биіз, бәтенңке, гүлл, баллл, сабббын, көззілдірік. (Ойынға барлық бала қатысады). Дидактикалық ойын: «Не қалай дауыстайды?» Ойын шарты: Педагог үй жануарларының суретін көрсетіп, не істейтінін айтады. Балалар сол жануардың дауысын салады. Қой маңырайды: (мәәә) Сыйр мөңірейді: (мууу) Жылқы кісінейді: (йоо) Түйе боздайды: (баа) Ешкі бақырады: (мәкк)</p>	<p>аузымызда тіс, тіл, еріндер бар. Осылардың бәрі дыбыстарды айтуға көмектеседі екен. – Ал сөздегі дыбыс саны әртүрлі болады. «Бірінші дыбысты қайтала» дидактикалық ойыны (доппен). Педагог қандай да бір сөздің бірінші дыбысынанығырақ, созыпайтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап, допты педагогқа кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.) Мысалы: аалма(а), тттіін(т), кққасқыр(к), мммақта(м), өөөшіргіш(ө), сссағат(с), кққыс(к), ааалжапқыш(а), рррадио(р), тттышқан(т), сссазын(с), кққияр(к), жұлдыз(ж), уууылдырық(у), жжжастық(ж), дддиректор(д), пшшшұлық(ш), мммектеп(м), уууыз(у), кққолшатыр(к), бббақа(б), ииит(и), жжжарық(ж) «</p>	
--	---	---	---	---	--

Үзіліс : Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар

«Лақтыр да, қағып ал»

Суретті тіл ұстарту:
Ша – ша – ша
Айшаның шанасы **тама (ша)**
Са – са – са
Қасқыр соқты **Мұ (са)**
Ол – ол – ол
Ағашта лимон **м(ол)**
Ра – ра – ра
Дүкеннен нан алды **Са (ра)**
Із – із – із
Тамаққа қосты **сәб(із)**
Жу – жу – жу
Ыдысты тазалап **(жу)**

Ойын: «Лақтыр да, қағып ал»
Мақсаты:
Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің белгісін мұқияттыңдай білуге үйрету.
Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әрбіреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста», - деген белгісі бойынша балалар допты жоғары лақтырып қағып алады. Әр бала нешерет лақтырып қағып алады, соны санайды. - Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа.

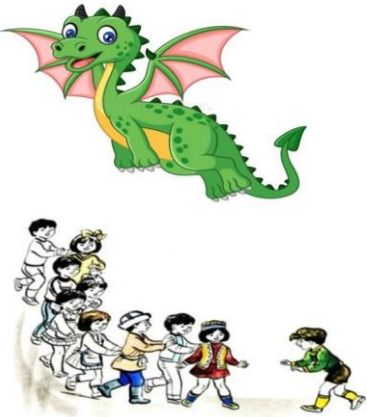
2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қоршаған орта Міндеті: -- Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру. Мақсаты: - Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: жасайды: жанды және жансыз заттардың түрлерін атап береді; бақылаулардың нәтижесін табиғат күнтізбесінен, суреттерден көрсетіп бере алады. түсінеді: адам қолымен жасалған заттарды атап береді; жанды және жансыз заттарды бір- бірінен ажырата алады. қолданады: жеке тәжірибесінен мысалдар келтіреді; заттарды мақсатына сай пайдаланады; бақылау, еңбек және тәжірибе арқылы себеп-салдарлық байланыстарды өз бетінше анықтай алады</p> <p>топтың жұмысын қағазды зерттеу бағытында ұйымдастырады. Қағаздың қасиеттерін зерттейді: оны қолмен ұстап, қайшымен қиып көреді, суға салады. Содан соңоның қасиеттерін атап көрсетеді. Төмендегідей қорытынды шағарады: Қағаз құрылымына қарай жұқа және қалың болып бөлінеді.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Мақсаты:-кеңістіктік қарым-қатынастарды орнату білігін қалыптастыру Күтілетін нәтижелер: менгереді: заттардың кеңістікте орналасуын сипаттайтын сөздерді: жоғары, төмен, оң жақта, сол жақта, ортада; түсінеді: заттардың кеңістікте орналасуын қалай түсіндіруге болатынын; қолданады: белгілі бір затты орналасуы бойынша табуды «Қайда барасың, нені табасың?» атты дидактикалық ойынды ұсынады. Ойын мақсаты: ойын балаларды негізгі кеңістіктік бағыттарды (алға, артқа, оң жақ, сол жақ) анықтау және сөзбен айтуға, заттың кеңістікте орналасуын белгілеу үшін әртүрлі кеңістіктік</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:-Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Мақсаты: - кеңістіктік қарым-қатынастарды орнату білігін қалыптастыру Күтілетін нәтижелер: менгереді: заттардың кеңістікте орналасуын сипаттайтын сөздерді: жоғары, төмен, оң жақта, сол жақта, ортада; түсінеді: заттардың кеңістікте орналасуын қалай түсіндіруге болатынын; қолданады: белгілі бір затты орналасуы бойынша табуды Топтық жұмыс. Балаларды топқа бөлу үшін педагог санамақ ұсынады. Топтардың әрқайсысына әртүрлі заттар (кестеге ұқсас) бейнеленген жұмыс парақтары таратылады. Педагог ойын жағдаятын ұйымдастырады (ойыншықтарды табуға</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде); қозғалыс бағыттары: сол жақтан оң жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Мақсаты:-- кеңістіктік қарым-қатынастарды орнату білігін қалыптастыру Күтілетін нәтижелер: менгереді: заттардың кеңістікте орналасуын сипаттайтын сөздерді: жоғары, төмен, оң жақта, сол жақта, ортада; түсінеді: заттардың кеңістікте орналасуын қалай түсіндіруге болатынын; қолданады: белгілі бір затты орналасуы бойынша табуды</p> <p>«Фигура қайда жасырынды?» дидактикалық ойыны Педагог елестетілген шаршының бұрыштары мен қабырғалары және оның ортасында еденге ойыншықтарды жайып қояды Жетекші бала кез келген ойыншықты шаршыдан алып, басқа балалардан қай</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті:- Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату Мақсаты:- Күзде табиғатта болатын маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажырату және атауларын атап көрсетуге; себеп-салдар байланысын анықтауға үйрету. Тәжірибелік-тәжірибеалдық жұмысқа деген қызығушылықтарын ояту, бақылау нәтижелерін салыстыру, талдау және қорытынды жасау қабілеттерін шыңдау Күтілетін нәтижелер: жасайды: күз мезгілінің белгілерін атап көрсетеді. түсінеді: себеп-салдар байланысын түсінеді; өсімдіктер мен жануарлар әлемінің өздері тіршілік ететін ортамен байланысын біледі. қолданады: алған тәжірибесін күнделікті өмірде пайдалана біледі (маусымға сай киінеді және т.б.</p> <p>Балаларды балабақша аумағындағы экскурсия кезінде проблема іздеуге және оны зерттеуге бағыттау. Педагогтің жапырағы селдіреп, көбірек түскен ағаш пен жапырағы көп түспеген ағашты табу туралы ұсынысын орындайды. Ағаштардың атауын атайды және оны қандай белгілеріне қарап анықтағанын айтады. Экскурсия кезінде балалардың назарын күзгі табиғаттың сұлулығына, ағаш жапырақтарының</p>
--	---	--	--	--	--

	<p>Қағаз мықты жәнеәлсіз. Қағаз суға еріпкетеді. Қағазды қайшымен киюға немесе қолмен жыртуғаболады. Қағаздан түрлі заттар жасауғаболады.</p>	<p>терминдерді (іші, үсті, арты, асты және т.б.) пайдалануға жаттықтыру үшін жүргізеді. Ойын барысы. Педагог ойыншықтарды бөлменің әр жеріне тығып қояды. Мысалы: ойын барысы бойынша көзделген орналасу орнының оң жағында аюды, сол жағында шкафтың артына қуыршақты, кілемнің алдына допты, артына мәшинені. Ойынды бастаудан бұрын педагог балаларға бөлмеде тығылған ойыншықтарды табатындарын хабарлайды. Балалардың бірін шақырып алып, педагог оған былай дейді: Оң жаққа барсаң, аюды табасың, Сол жаққа барсаң, қуыршақты табасың. Алға қарай жүрсең, допты табасың, Артқа қарай жүрсең, мәшинені табасың. Қайда барғың келеді? Бала ойыншықты табады. Ойын 3-4 рет қайталанады.</p>	<p>көмектеседі). Педагог карточкадағы суреттің орналасуын айтады, мысалы, жоғарғы сөренің оң жағы. Балалар осы жерде бейнеленген затты атайды. Оған керісінше затты атайды, балалар оның да орналасуын атайды 1-тапсырма. Педагог мотоциклді суреттің ортасына жапсыруды ұсынады. – Мотоциклдің оң жағында, сол жағында, үстіңгі жағында, астыңғы жағында қандай заттар орналасқан? 2-тапсырма. Үйшігіне қарай иттің қайда орналасуын анықтау. Балаларға үйшіктің алдында отырған итке доптың суретін салуды тапсырады. Тапсырманы орындаудың әртүрлі нұсқаларын ұсынуға болады. Балалар тапсырманы орындайды, талқылайды. Педагог балаларға терминдерді қолдануды үйретеді: сол жағында, оң жағында, төменде, жоғарыда, артында, алдында</p>	<p>заттың артында, алдыңғы жағында, оң жағында және т.б. орналасқандығын атауға шақырады. Балалар фигураны атамай, оның орналасуын сипаттайды. «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. Педагог балалардың партада дұрыс отыруына, қолын дұрыс орналастыруына, дәптерді және қарындаштарды қалай ұстайтынына назар аударады</p>	<p>біртіндеп азайғанына, жәндіктердің жасырынып қалғанына құстардың топталып, оңтүстікке ұшып кетуге қамданып жатқанына аударады. Балаларға ауа райындағы өзгерістер мен өсімдіктердің қазіргі жағдайы арасындағы өзара байланысты (күн сәулесі түсетін уақыттың қысқаруы, ауа температурасының төмендеуі) түсіндіреді. Құстардың дауысы, шегірткелердің шырылы, ара мен шыбынның ызындағаны естілмей, айнала тыныштала бастағанына назар аудартады. Балалар ең әдемі, түрлі түсті жапырақтарды жинайды, оларды көлеміне, пішініне, бояуына қарай салыстырады, жапырақтардың қандай ағаштардан түскенін айтады. Егер жиналған жапырақтардың арасында (желмен ұшып келген) өзгеше жапырақтар болса олардың бұл жерге қалай келгенін айтып береді. Желдің күшін желбаққыш (флюгер) арқылы анықтайды. Балалардан құстардың тіршілігінде қандай өзгерістер болып жатқанын, олардың нәліктен жылы жақтарға ұшып кетуі керектігін сұрайды (жыл мезгілімен құстардың мінез-құлқындағыөзгерістердің бір-бірімен байланысын ұғындыру үшін). Балаларға күн суытып, өсімдіктердің қурайтынын, жәндіктердің жасырынып қалатынын, тұқым мен жемістердің азаятынын, сол себепті, алдымен жәндіктермен қоректенетін құстар, кейін тұқыммен және жемістермен қоректенетін құстар ұшып кететінін, бәрінің соңынан суда</p>
--	---	--	---	--	---

					жүзетін құстардың жылы жаққа кететінін түсіндіреміз
--	--	--	--	--	---

Үзіліс: **Жүгіруге арналған ойындар «Айдаһардың құйрығы»**

<p>Тілді жаттықтыратын тақпақ</p> <p>Кім келді? Қане, қане кім келді? Біз, біз, біз! Апа, апабұлсіз бе? Иә, иә, иә! Әке, әкебұлсіз бе? Иә, иә, иә! Ағатайымбұлсіз бе? Иә, иә, иә! Қарындасымбұл сен бе? Иә, иә, иә! Біздер тату жануя Иә, иә, иә!</p>		<p>Ойын: «Айдаһардың құйрығы» Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады. Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғысы – «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады. Ұсыныс: Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол – «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.</p>
--	---	--

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі Міндеті: - Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Мақсаты: - Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті: - Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру Мақсаты: - Өз ойын жайылма сөйлемдермен</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттыулар жасау Мақсаты: - Мазмұнды</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару Мақсаты: - Өлеңнің баяндау сипатын сезінуге баулу. Күтілетін нәтижелер:</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру --тірі табиғат заттарының бейнелерін күрделі емес</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жаңа сөздерді және сол сөздерде кездесетін қазақ тіліне тән дыбыстарды айтады, диалогке қатысады. Түсінеді: қарапайым сұрақтарды түсінеді, жауап береді. Қолданады: сөйлемдер құрайды, сұрақтарға жауап береді. Дидактикалық ойын: «Танысу». Балалар аттарын айтып, қуыршақпен танысады. – Сенің атың кім? – Менің атым – Рома. – Менің атым – Вика. – Менің атым – Арлан Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». (Балалардың есте сақтау қабілеттерін жетілдіру, тілдерін дамыту, кима суреттермен жұмыс). – Мынау кім? – Мынау – қыз. – Қыз қайда келді? – Қыз мектепке келді</p>	<p>жеткізуге мүмкіндік беру -сурет бойынша сөйлем құрап әңгіме айту Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жаңа сөздерді және сол сөздерде кездесетін қазақ тіліне тән дыбыстарды айтады, диалогке қатысады. Түсінеді: қарапайым сұрақтарды түсінеді, жауап береді. Қолданады: сөйлемдер құрайды, сұрақтарға жауап береді Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Мектеп ..... (әдемі, жарық, таза) Біздің ... (топ) Біздің топта... (ойыншықтар көп) Біздің топта... (үстелдер, орындықтар, кереуеттер) бар. Табиғатбұрышында .. (гүлдер) бар.</p>	<p>жалғастырту арқылы ой-қиялдарындамыту Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ -балалардың тілін жаңылтпаш қайталату арқылы жаттықтырады:! .Төбіншек ат – шегіншек. Шегіншекат–төбіншек</p>	<p>Жасайды: өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; Түсінеді: өлең мазмұнын түсінеді; Қолданады: мақалдың мағынасын айтады -Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Өлең сендерге ұнады ма? – Өлең қалай аталады? – Авторы кім? – Өлең не туралы? – Өлеңді тыңдағанда сенде қандай көңіл күй пайда болды? – Бүгін қандай мереке деп ойлайсың? – Мерекеде кімді құттықтайсың</p>	<p>қимылдар мен қалыптар арқылы беру - шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу - Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету Мақсаты:- күзгі орманның мазмұнын көре білуді үйрету. Бояумен сурет салуды жетілдіру, - бедерлі мүсіндеу тәсілімен таныстыру; жалпақтау, кесу, шымшу әдістерін тиянақтау, түрлі құралдарды дұрыс қолдана білуге машықтандыруды жалғастыру - қол, саусақ қимылдарын арттыру; көркем сөйлеу тілін дамыту - ұжымдықжұмысжасауарқылым азмұндықұрастыруғақозғаусал у Топтық жұмыс: Сурет салі Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру Күз Ой, балалар, балалар, Қоңырқай күз болыпты. Қурап жапырақ солыпты, Ел егінін орыпты.</p>
<p>Үзіліс : Қозғалмалы зерек ойындар «Жер,су,ауа» ойыны</p>					

<p>«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»</p> <p>Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.</p> <p>Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.</p> <p>Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерінің тау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерінің тапсырылуы керек.</p> 	 <p style="text-align: center;">Тірі және өлі табиғат</p> 	<p>Ойын: «Жер, су, ауа»</p> <p>Мақсаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не болатынын дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.</p> <p>Көрнекіліктер: асық</p> <p>Шарты: балалар дөңгелек отырады. Бір бала ортаға шығып балаларды кез келгеніне асық лақтырып жібереді де жер су ауа деген сөздің бірін айтады. Егер бала жер десе асықты қағып алған сезіммен тәбиелеу. Біл бала отаға шығып, балалардың кез келгеніне асықта лақтырып жібереді де жер, су ауа деген сөздік бірін айтады. Егер бала жер десе, асықты қағып алған бала жерде тіршілік ететін құстарды, адамдарды, өсімдіктерді атайды. Ал су сөзі айтылса, балық балардың аты аталады. Ауа дегенде құстарды айтуы тиіс. Осылай ойын жалғаса береді.</p>			
<p>4 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>					
	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепендік сақтау қажеттігін</p> <p>Мақсаты:</p> <p>- Спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепендік сақтау қажеттігін</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды:</p> <p>«Ине-жіп» жүрісі бойынша бір тізбекпен</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Ән айту дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Мақсаты:</p> <p>- Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Қосалқа» Дәулеткерей</p> <p>Ән айту: «Білім – бұлағын» (Т. Қоңыратбай)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</p> <p>«Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр» (Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру</p> <p>Мақсаты: - Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру керектігін үйрету</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: жалпы дамыту жаттығуларын, шашырап жүруді, «Өз-өзіңе кел» психологиялық-қозғалыс жаттығуын;</p> <p>Түсінеді: тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру</p> <p>Мақсаты: - Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бір қырымен аттап жүру</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен,</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Музыканың сипатын бейнеленің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру</p> <p>Мақсаты: - Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін, әсерлі реңктерін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау:</p> <p>«Гүлдерайым» қазақтың халық әні (өңдеген Т. Қоңыратбай).</p> <p>Ән айту:</p> <p>«До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білім – бұлағын» (Т. Қоңыратбай)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</p> <p>«Марш» (В. Дешевов)</p>

	<p>жүру, допты жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алу.</p> <p>Түсінеді: спорттық құрал-жабдықтардың қажеттілігін, зал ішінде қауіпсіздік техникасын сақтау керектігін, заттарды аттағанда тепеңдік сақтау қажеттігін</p> <p>Қолданады: баяу қарқынмен жүгіру, жалпы дамыту жаттығуларын орындау, екі аяқпен секіру, кеңістікті бағдарлай білу дағдыларын</p> <p>«Мұқият бол» ойын жаттығуы. 1,5 минут орташа қарқынмен жүгіру; қозғалысты белгі бойынша алмастыру – жүру, еңбектеу. Мұрынмен тыныс алуға көңіл бөлу, жүру қарқынын бұзбай ырғақпен адымдауларын қадағалау. Тынысалу гимнастикасы (у-шу кешені).</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бос орын» (5 рет). Балалар шеңбер бойына мал дасқұрып отырады. Жүргізуші шеңбер бойымен жүріп, бір ойыншының жанына келіп, оның жанына беторамалды тастайды да: «Бұл жер саған тар Өзің орынтауып ал», –</p>	<p>«Айгөлек» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова)</p>	<p>керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын;</p> <p>Қолданады: екі аяқпен қалай секіру керектігін</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қармақ». (3 рет).</p> <p>Балалар шеңбер бойына тұрады. Педагог ортада. Ол қолындағы баудың (қармақтың) бір ұшынан ұстайды. Баудың екінші ұшына құм салынғандор бабайланған. Педагог жіпті жер бауырлата айналдыра бастайды. Балалар орындатұрып жоғары секіріп қалып, құтылуға тырысады. Жоғары секіргенде екпінмен итеріліп, аяқтарын жинапалады. Кімнің аяғы ілінсе, солайыншы «қармақ қатүсті». Ойын барысында балаларды ауық-ауық үзілістер жасап, демалтып тұру қажет.</p>	<p>аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру</p> <p>Түсінеді: баяу жүргенде аяқ басына басып, қысқа қадамдар жасау керектігін.</p> <p>Қолданады: баяу жүгіру дағдыларын, түрлі тәсілмен жүргенде қолдарының соған сәйкес қимыл амплитудасын қолдануды, кеңістікті бағдарлау қабілетін</p> <p>Ойын: «Қайда жасырылғанын тап». (2 рет). Спорт залда еркін тұрады.</p>	<p>Билер: «Жұптасубиі» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)</p>
--	---	--	---	---	--

	дейді. Ойыншыбеторамалдыалады да, жүргізушініқауады. Ал жүргізушініңорнынажылдамбарыпотырыпалуғатырысады. Орынсызқалғанойыншыжүргізушіболады				
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	Картотека №2 Бақылау: Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа бақылау жасау. Еңбек: Аула сыпырушыға көмектесу. Жеке жұмыс: Балалармен мысық туралы өлең жаттау. Мысық сүтке тойды Көзін қысып қойды Әндетіп бір баяу Дейді мияу,мияу,мияу. Қимылды ойындар: «Тышқан мен мысық»,«Кім тез жетеді?» Мақсаты: Шапшаңдыққа тәрбиелеу. Көркем сөз: Бала мысық батыл-ақ, Тышқан ұстау талабы. Сылдыр етсе жапырақ, Дереву бұға қалады	Картотека №3 Мектеп ауласындағы құстарды бақылау Мақсаты: Құстар туралы әңгімелеу, олардың аттарын атату және қимыл- қозғалыстарын салып жүру, дауыстарын таңдау. Еңбек: Балабақша ауласындағы ілулі тұрған жем салғышқа, үлкендердің көмегімен құстарға жем салу, оларды қоректендіру. Мақсаты: Қыс мезгілінде құстарға қамқорлықтың өте қажеттігін ұғындыру. Құстарды үркітпей қамқорлауға үйрету. Қимылды ойындар: «Қаздар, қаздар»(жүгіру) Мақсаты: Тәрбиеші көмегімен, ойын ережесін бұлжытпай	Картотека №4 Күз мезгілінде желді бақылау Мақсаты: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелеу арқылы балалардың тілін дамыту. Еңбек: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. Мақсаты: Өз ойын алаңдарын таза, жинақы ұстауға үйрету. Балалармен жеке жұмыс: Тақпақ оқу. «Желді күн»(Ж. Смаков) «Гу-гу, гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел соққандай жұлқынды» Қимылды ойындар: «Күн мен түн»(жүгіру) Мақсаты: Жүгіру, секіру, мергендік қабілет-терін дамыту.	Картотека №5 Құстарға бақылау жасау Мақсаты: Олардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балалардың аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстар біздің досымыз, құстар қалықтап төбемізде ұшып жүр айналаны бағдарлап бақылау. Еңбек: Құстарға жем шашу, нан қикымын салу. Жемсауыттарын жем жеп болғаннан кейін тазалап қоюды көрсету, түсіндіру. Жеке жұмыс: Торғай, торғай торғайсың Бізге жақын қонғайсың Көркем сөз: Сауысқан – сақ құс, Көкек – мақтаншақ құс. Бұлбұл - әнші құс,	Картотека №6 Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа -райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. Еңбек: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды күрекшемен жинау. Мақсаты: Өз алдына еңбектене білуге тәрбиелеп, бағыт беру. Балалармен жеке жұмыс: «Жел»туралы тақпақ айтқызу Қимылды ойындар: «Ұшты-ұшты» (қимыл көрсету); «Тауық пен балапандар» (жүгіру) Мақсаты: Ойын қимылдарын тындап орындай білуге, ептіліктерін арттыру. Көркем сөз:

		орындау. Көркем сөз: «Міне торғай, Үйін қорғай, Жер бауырлап зырлайШырқап биік, күнге күйіп Қалмай, сайрапжырлайды.»		Көгершін – бейбітшілік құсы. Қимылды ойындар: «Өз орынды тап» Мақсаты: Ептілікке баулу.	«Жел тынымсыз гүілдеп Болып кетті тым ұзақ Шуылдайды тал терек Жапырағын жұлғызып»
Серуеннен оралу	Ішке кіру				
Балалармен жеке жұмыс	Ернұрға дыбыстың айтылуын жаттықтыру	Көзайым мен Алуаға заттардың қасиеттеріне қарай топтастыра білуді үйрету.	«Құмырсқа» Ертегіні таныстыра отырып, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі мазмұнын түсіндіру; ертегі желісі арқылы балалардың тілін, есте сақтау қабілеті мен зейінін дамыту; балалардың ертегіге қызығушылықтарын ояту; дос туралы түсінік беру, адамгершілікке тәрбиелеу.	Мединаға қағаздан түрлі геометриялық пішіндерді қиып, оны жапсыруды үйрету.	Балаларға шығармашылық саласы бойынша топтасып ойнақылдарымен ермексаздан жануарлар мүсіндеуді үйрету
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Ойын: «Керсінше айт» «Бір сөзбен ата» (Сөйлеуді дамыту)	Ойын: «Жазылмай қалған сандарды ата» «Орындықтар» (сөйлеуді дамыту)	Дойын: «Сиқырлы суреттер» «Қай қолымда көп» (құрастыру, матем енгіздері)	Ойын: «Ұзын-қысқа» «Кім епті» (Сөйлеуді дамыту,матем.негіздері)	Қимылды ойын «Үйсіз қоян». Мақсаты: —бір-біріне соқтықпай жүгіре білуді үйрету; —жылдамдыққа және шыдамдылыққа тәрбиелеу
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тексерді:

Каренова.А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы **Макинск қаласының мектеп -лицейі**

Мектепалды **О «а» сыныбы**

Балалардың жасы **5 жас**

Жоспардың құрылу кезеңі **11 -апта 11 - 15 қыркүйек 2023-2024 оқу жылы**

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Фотосуреттер қарастыру: «Көліктер» Мақсаты: Фотосуреттегі көлікті ерді түрлерімен таныстырып, олар қоршаған ортамен байланысты екенін түсіндіру.	Д/ойын: «Кері айт» Мақсаты: мағыналары қарама-қарсы сөздерді қолдана білуді ағдырларын бекіту. Сөзді қорын молайту, тілін дамыту. Көліктер туралы суреттерді қарастыру, ерекшеліктерін назар бөлу.	«Жолаушылар» Мақсаты: Балалардың көңілдерін көтеріп саяхат қасиетін анықтау. Саяхат қабаратын көлікті түрлерімен таныстыру. Жолғашық қанда балаларға жол жүру ережесін түсіндіру.	Үстел-үсті ойын: «Паздарды құрастырамыз» Мақсаты: конструктормен, есептеу аяқшалармен өз еркімен құрастыру. Логикалық ойлау қабілетін дамыту. Көліктер жайлы әңгімелесу.	Д/ойын: «Көліктерді ата» Мақсаты: балаларды арнайы көліктермен таныстырып, қоршаған ортаға, адамдарға немен керек екенін түсіндіру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларының ертеңгілігі жаттығуға үлгертіп алып келулеріне ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап, аяқсыз көретінін білдіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарында ұсынып жүрген үйретулеріне ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»
Балалардың ербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқ. әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар. Табиғат бұрышындағы гүлдерге су құю.	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыру» Балалармен балабақша туралы әңгімелесу.	Фотосуреттер қарастыру «Сүйікті ойыншықтарым» . Фотосуретте бейнеленген балабақшадағы қызметкерлерді атау.	Саусақ ойыны «Мысық, әтеш және түлкі».	Құрылыс ойындары «Қуыршақтарға үй құрастырамыз».
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 2				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Мнемосхемамен «Көліктер» К. Бисекееваның тақпағын жаттау. Көліктер бар сан түрлі, Суда, жерде, көкте де. Дөңгелекті машина, Қажет бізге көліктер Ұшақ, пойыз, кеме де.</p>	<p>«Көңілдімін» Тоқтамай зуылдаймын зырн-зырн, Көліктің дуылдаймын дырн-дырн. Жүремін, айналамын бырн-бырн, Әрқашан көңілдімін сырн-сырн</p>	<p>«Зу-зуетіп көшеде» Зу-зуетіп көшеде, Күн- тұнтыным таппайды. Төрт дөңгелек дөңгелер , Төрт аяқпен шаппайды.</p>	<p>«Көлік жүйрік шықты алға» Түрі, түсі, атауын, Оңай емес жаттауға. Қазіргінің тұлпары, Көлік жүйрік шықты алға.</p>	<p>«Бип-бип-бип дейді» Бип-бип-бип дейді Жол шетіне шық дейді Күшікті басуға болмайды машина, Бип-бип-бип дейді Жол шетінен күт дейді Көшеде асығып жүруге болмайды машина Бип-бип-бип дейді.</p>
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>				
	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу Мақсаты: Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап әңгіме құрайды; көп сөздерді жалпылама сөзбен айтады; Түсінеді: досына деген адалдықты, сенімділікті; Қолданады: бір-біріне қолұшын бере біледі. Үнтаспадан Б. Самедиеваның норында ауында «Достар, достар» әні тыңдатылады Педагог балаларға «Адал дос» деген әңгіме оқып береді</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу Мақсаты: - Сөздің дыбыстан құралатынын түсіндіру Күтілетін нәтиже: Жасайды: сөздерді атайды, мағынасын түсінді. Түсінеді: сөздердің заттың атын, табиғат құбылыстарын, түрлі түсті, заттың сапасын, санын білдіретінін түсінеді. Қолданады: дәптермен жұмыс жасайды, сұрақтарға толық жауап береді Педагог балаларға ыммен «отырыңдар», «сөйлеңдер», «ғынышталыңдар», – деп белгі береді. Ыммен – сөйлемей ишарамен түсіндіру -Сөз белгілі бір мағынаны білдіреді. Ол дыбыстардан жасалады және сөзді айтамыз. Сөздің сызбасын көлденең тіктөртбұрышпен</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: - Сөздің дыбыстан құралатынын түсіндіру Мақсаты: -Сөздің дыбыстан құралатынын түсіндіру Күтілетін нәтиже: Жасайды: сөздерді атайды, мағынасын түсінді. Түсінеді: сөздердің заттың атын, табиғат құбылыстарын, түрлі түсті, заттың сапасын, санын білдіретінін түсінеді. Қолданады: дәптермен жұмыс жасайды, сұрақтарға толық жауап береді Педагог балаларға ыммен «отырыңдар», «сөйлеңдер», «ғынышталыңдар», – деп белгі береді. Ыммен – сөйлемей ишарамен түсіндіру «Мен айтамын, ал сен</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу Мақсаты: -«дыбыс», «сөз» туралы білімдерін бекіту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыс пен сөз туралы білгендерін еске түсіреді. Түсінеді: сөз заттардың атын, іс-әрекетті, сапасын білдіретінін біледі. Қолданады: берілген дыбысқа сөз ойлап айтады «Берілген дыбысқа сөз ойлап айт» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға «а» дыбысынан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. (Дұрыс жауап берген балаға педагог бір</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату Мақсаты: Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату Күтілетін нәтижелер: Жасайды: әдеби жанрларды ажыратады; әңгімені мазмұндайды; Түсінеді: әңгіменің мазмұнын және еңбектің не екенін; Қолданады: мазмұнының жүйесін сақтай отырып, әңгімені айтып бере алады – «Кішкентай бағбан» деп кімді айтамыз? – Садықтың жасаған еңбегін қалай бағалайсың? – Сен Қалелдің орнында болсаң, не істер едің? – Әңгіме қалай</p>

	<p>Міне, балалар, мақал-мәтелдердің өзінде досқа деген сенім жайлы айтылған.</p> <p>Достыққа адаладам, сертіне де адал болады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Бір сөз бен ата».</p> <p>Ойын шарты: педагог қолындағы допты лақтырып көрсетеді, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама баламасын айтады. Мысалы: әке, ана, аға, тәте – отбасы. Кесе, шәйнек, шанышқы, қасық – ... Қасқыр, түлкі, жолбарыс – ... Қызыл, сары, жасыл, көк</p>	<p>белгілейміз. Педагог сөз сызбасын тақтаға жазып немесе сызбасы сызылған көрнекілікті тақтаға іліп, көрсетіп, түсіндіреді</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 20px; margin: 10px auto;"></div> <p>«Сөз жарысы» дидактикалық жаттығуы</p> <p>– Жаксы, балалар, енді «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырыпты айтамын, сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерге мысал келтіресіңдер. Мысалы: ыдыс, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз болады (сөз айтқан балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады). – Ыдыс. – Кесе, тәрелке т</p>	<p>көрсет» дидактикалық жаттығуы</p> <p>– Мен сендерге іс-әрекетті білдіретін сөздерді айтамын, ал сендер сол сөздерді орындайсыңдар. Мысалы: жүгіру, секіру, отыру, бір аяқпен тұру, қолды көтеру, отырып тұру, қолды алдыға сөзу, шапалақтау, бір орында жүру т.б. Дәптермен жұмыс 1. Суретке қара. Балалар не істеп жатыр? Іс-әрекетті білдіретін сөздерді ата. 2. Суреттерге қара. Әртоптағы заттарды бір сөз бен ата.</p>	<p>фишкадан беріп отырады). Мысалы айтылатын сөздер: алма, алақан, алмұрт, ананас, алша, автобус, ақула, алжапқыш, Асқар, Айжан, Асылбек, аспан, ақ, арғымақ, ақыл, алпауыт, апта, асқазан, арыстан, арқан, алқап, алтын т.б. Ойын соңында көп фишка жинаған жеңімпаз анықталады</p>	<p>аяқталды? «Көп ойнай бермей, еңбек ету керек. Жер адамның еңбегін өтейді. Кім еңбектенсе, сол адам еңбектің жемісін жейді». Балаларға түрлі екіпінде мәнерлеп қайталады</p> <p>Мақалды жаттап ал. Еңбекпенен тапқаның – Шекер-балдан татқаның. Балалар педагогтің жетелеуімен еңбек еткен адамның өсіргені балдан да тәтті екенін түсінеді</p>
--	--	--	---	--	--

Үзіліс

<p>Дидактикалық ойын: «Даусынан таны»</p> <p>Шарты: Балалар көлік түрлерін дауысына қарай ажыратып, аттарын атап карточкаларын орнына апарып салады.</p> <p>Дыбыстық жаттығу</p> <p>Дан-дан-дан-манадан, Дан-дан-дан-шанадан, Ем-ем-ем – мінгізем. Ем-ем-ем – жүргізем.</p>	<p style="text-align: center;">ЖОЛ БЕЛГІЛЕРІ</p> <p>Олар 4 топқа бөлінеді: Ескертуші белгілер (алдағы қауіп туралы ақпарат береді)</p> <p>Тыйым салушы белгілер (белгілерде көрсетілген бейнелердің жүруіне тыйым салады)</p> <p>Сілтеуші белгілер (адамға қажетті нысанның қайда екенін көрсетеді)</p> 	<p>Ойын: «Қандай белгі екенін тап?»</p> <p>Мақсаты: Жол белгілеріна ажырата білуге, балалардың жолда жүру ережелері жайында білімдерін бекіту; күнделікті өмірде алған білімін өзбетінше қолдана алуға тәрбиелеу.</p> <p>Қолданатын көрнекіліктер: Сақтандыру, тыйым салу, көрсеткіш және қызмет көрсету: жол белгілері желімденген текшелер.</p> <p>Ойын шарты:</p> <p>1-ші нұсқа. Жетекші текшелер жатқан үстелге кезекпен шақырады. Бала текшені алып, белгіні атап, сондай сияқты белгілері бар балаларға барады.</p> <p>2-ші нұсқа. Жүргізуші белгі көрсетеді. Балалар осы белгіні өздерінің текшелерінде табады, көрсетеді және оның не білдіретінін айтады.</p> <p>3-нұсқа. Ойыншыларға текшелер таратады. Балалар оны мұқият зерттейді. Әрі қарай әр бала өзінің белгісі туралы атын атамай айтып береді, қалғандары оны шешу керек.</p>
--	---	---

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қоршаған ортамен танысу Міндеті : Туыстық байланыстарды түсіну (өз жұрты, атасы мен әжесі, жақын туыстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу Мақсаты:- отбасы және отбасы мүшелері туралы ұғымдарын кеңейту Күтілетін нәтиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> өз отбасы туралы әңгімелеуге байланысты тапсырмаларды орындайды/жасайды; отбасы мүшелері арасындағы байланысын түсінеді; өз отбасы туралы алған білімдерін күнделікті өмірде қолданады. <p>Отбасы қандай болу керек? – Отбасы тату болу керек. – Ал тату болу үшін не істеу керек? – Әр отбасы мүшесі кішіпейіл, ізетті болу керек. – Бір-біріне көмектесу керек «Кім қалай жақын» ойыны. – Атаңның саған қандай жақындығы бар? – Әкеңнің әкесі. – Әжелеріңнің сендерге қандай жақындығы бар? – Әкеңнің анасы. – Сен оларға кім боласың? – Немере. – Сіңлің (қарындасың) сенің әкеңе кім болады? – Қызы. – Сен әкеңе кім боласың? – Баласы.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру Мақсаты:-заттар жиынынан дара затты ажырата бөлу білігін қалыптастыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: менгереді: «біреу», «көп», «бірнеше» терминдерін айтуды; түсінеді: «біреу», «көп», «бірнеше» болатынын; қолданады: заттар жиынынан берілген дара заттарды ажырата алады</p> <p>Педагог суретті карауға ұсынады. Балалар суретті қарайды. Суретте не бейнеленгенінайтады. – Дүкенденешеойыншық бар? (Көп.) – Суреттегіқандайойыншықта рдыбіреудепайтуғаболады? – Қандайойыншықтарбірнеше у? – Түстеріәртүрлі, бірақбірдейойыншықтар бар ма? Балаларсуреттіқарап, бір-бірдентүрғанойыншықтарды табады: бірракета, бір гитара, біраю, біркеріжәне т. б. Көпойыншықтармәшинелер,</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру Мақсаты: - заттар жиынынан дара затты ажырата бөлу білігін қалыптастыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: менгереді: «біреу», «көп», «бірнеше» терминдерін айтуды; түсінеді: «біреу», «көп», «бірнеше» болатынын; қолданады: заттар жиынынан берілген дара заттарды ажырата алады</p> <p>Топтағы практикалық жұмыс Одан кейін қарындаштармен (таяқшалармен, текшелермен және басқа да заттармен) практикалық жұмыс ұсынуға болады. Әрбір үстелге көп қарындаштарды (таяқшалар және басқалары) қояды. – Үстелдің үстінде қанша қарындаш бар? (Көп.) – Қанша қызыл қарындаш бар? (Біреу.) – «Біреу» сөзін қолданып жауап беруге болатындай сұрақ</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- «Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру Мақсаты:-заттар жиынынан дара затты ажырата бөлу білігін қалыптастыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: менгереді: «біреу», «көп», «бірнеше» терминдерін айтуды; түсінеді: «біреу», «көп», «бірнеше» болатынын; қолданады: заттар жиынынан берілген дара заттарды ажырата алады</p> <p>Ойын жаттығуы «Қандай заттар көп, қандай заттар біреу екенін, қарап атандар» Айналасынан қандай заттардың көп екенін (орындықтар, үстелдер, қарындаштар, кітаптар...) және қандай заттардың бір-біреуден (есік, монитор және басқалары) екенін айтуды ұсынады. Педагог балалардан сыйлық ретінде ойыншықтарды қаншалықты жиі алатындығы туралы сұрайды. Педагог 3-тапсырманы орындауды ұсынады: бір сыйлықты таңдаңдар. – Суреттегі бант қандай түске боялған? (Қызыл.) Бір</p>	<p>Қоршаған ортамен танысу Міндеті:- Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етудеғдыларды игеруге ықпал ету Мақсаты:- Өзінің жасына сәйкес өмірінде болатын өзгерістерді, балабақшаға баруы, мектепке баруы, ересек азамат болып ержетуі мен еңбек етудеғдыларды игеруге ықпал ету. Күтілетін нәтиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> мектеп ызметкерлері туралы әңгімелейды, сандар арқылы интербелсенді тақтадан тапсырмаларды орындайды/жасайды; мектеп мамандары балалар үшін жұмыс жасайтынын түсінеді; мектеп мамандарының қайсысы қандай жұмыспен айналысатынын туралы білімдерін күнделікті өмірде қолданады <p>«Қажетті құралдарды жина» ойыны (Үстелде әртүрлі заттар шашылып жатады, соның ішінен мейірбикеге қажетті құралдарды жинап, сөмкеге салу қажет). – Балалар, мейірбике асығып жүріп құралдарын шашып алыпты, оның медициналық сөмкесін жинауға көмектесулеріңізді сұрайды. Біз сізге көмектесеміз бе? Балалар үстелге келіп, мейірбикенің сөмкесіне медициналық құралдарды жинайды. – Барлығын дұрыс жинадыңдар ма, тексерейік, әр құралға ат қоямыз. Балалар әр</p>
--	---	--	--	---	--

		<p>куыршақтар, текшелержәне т. б. Балаларсөйлеубарысында «біреу», «көп», «бірнеше» сөздерінқолданады. Саны бойыншасалыстырады: мәшинелеркөп, қайықбіреу. «Алаңдамайжалғастыр» дидактикалықойыны Педагог ойыншартынтүсіндіреді: Мен сөйлемдібастаймын, ал сендераяқтаңдар, егер «бір» депайту керек болса, алақандысоғыңдар, «бір» депайтыңдар. Егер «көп» депайту керек болса, орындарыңнантұрып «көп» депайтыңдар. – Аспандажұлдыздар... (Көп.) – Аспанда ай ... (Біреу.) – Адамдаана ... (Біреу.) – Мұхитбалық ... (Көп.) – Егістіктебидай ... (Көп.) – Аспандакүн ... (Біреу.)</p>	<p>қойыңдар. Педагог 2-тапсырманы орындауға ұсынады. – Қандай ойыншықтар туралы «біреу» деп айтуға болады? Осы ойыншықтарды қоршап сызыңдар. Орындауды тексерген кезде педагог ойыншықтардың саны туралы сұрақтар қояды және сөйлеген кезде «бірнеше» немесе «көп», «біреу» сөздерін пайдаланып жауап бергені үшін балаларды мадақтайды. Балалартүстерібірдейойыншықтардыатайды</p>	<p>сыйлықты таңдап, бантиктің түсіндей түске бояйды. Қанша қорап бояусыз қалды? – Онда не болуы мүмкін? – Сыйлыққа қандай ойыншық алғыңыз келеді? Әр бала бірқораптытаңдап, оны бояйды.</p>	<p>медициналық құралдың атын атайды, не үшін қажет екенін анықтайды. – Жарайсыңдар! Мейірбике сендерге өте риза болады деп ойлаймын. Еркін, зырылдауықты айналдыр. Қандай цифр? Цифрға сәйкес тақтадан суреттер пайда болады: кіржуғыш мәшине, жаюлы кірлер, сабын, кір жуғыш ұнтақ т.б. – Балалар, біз қандай бөлмеге келдік? – Осы заттармен жұмыс жасайтын адамның мамандығын атаңдар. (Балалар өзара сөйлесіп, мамандық иесі – балабақшадағы кір жуушысы ... апай екенін табады). Слайдтан бейнебаян арқылы кір жуушы апай сөйлейді: «Балалар, балабақшадағы көрпе жаймаларын, төсеніштерді, сүлгілерді, барлық есік, терезе перделерін, аспаз мейірбике киетін халаттар т.б. заттарды тазартып, жуу – менің жұмысым «Не үшін керек?» ойыны Педагог карточкаларды көрсетеді, ал балалар бұл заттардың кір жуушы апайға не үшін қажет екенін түсіндіреді. Олар: кіржуғыш мәшине, үтік, үтіктеу тақтасы, киім кептіргіш, балалар сабыны, кіржуғыш ұнтағы.</p>
Үзіліс					

Сюжетті - рөлді ойын:

«Кім үздік жүргінші?»

Мақсаты: Жол жүру ережесі бойынша балалардың білімдерін бекіту. (бағдаршамның берген белгісі, жүргінші жол) белсенділігін, назарын тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: 1,2,3,4,5,6 сандармен текшелер және 2 фишка. Ойналаны.

Ойынбарысы:

Бірінші жүргінші №1 үйден, екінші №2 үйден шығады. Текшелерді өздерінің сандарышық қаншалықты рабереді, және қайта даңлақтырады. Сонымен біртүрлі- түсті суреттерге мұқият қарау керек. Бірінші суретте бағдаршамның қыз ылшамы жанып тұр. Демек, жүргінші бағдаршамнан тұрғандон гелекесекіре алмайды. Ол орнындатұрабереді. Екінші суретте көлік. Жолды кесіп өтуге болмайды, орнындатұру керек. Үшінші суретте бағдаршамның жас ылшамы жанып тұр. Текшені текшенің санына байланысты дөңгелектерге жылжытуға бол ады. Төртінші суретте мотоциклшы. Оны тоқтап, өткізу керек. Алтыншы суретте бағдаршамның арышамы жанып тұр. Жүргінші сол суреттің бойында тоқ тайалады. Жетінші суретте тереттеуші онымен қ ауіпсіз, бірден әженің үйіне баруға болады. Кім жол ережесін бұзбай жесінеке лсе сол жеңіске жетеді.

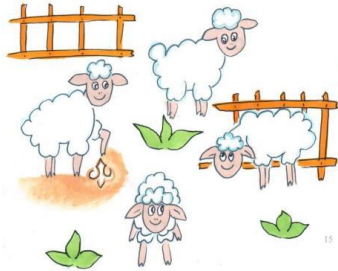
Саусақ ойындары

Ойын: «Қозылар»

Мақсаты: саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, тақпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау.

Тіл дамыту жаттығуы

Мына қозы күні бойы құйрығын бұлғандатты, Ал мына қозы арқасын қоршауға сүйкеді, Мә-мә-мә-мә-мә-мә-мә, Қозыларды мен жақсы көрем, Мына қозы аяқтарымен жерді қопарды, Қопарды да өзі сурет салды, Мә-мә-мә-мә-мә-мә-мә, Қозыларды мен жақсы көрем, Мына қозы ортағатұрам деп, Бүкілағаларың нитеріп тастады.

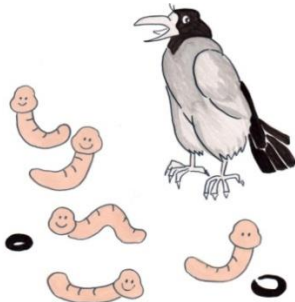
Саусақ ойыны: «Құрттар»

Мақсаты: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді.

Тіл дамыту жаттығуы

1,2,3,4,5

Құрттар серуенге жүрді, Бір уақытта қарға алдарынан шықты, Басын шайқап иіле , -Менің түскі асым- деп, Енді қараса құрттар жоқ.

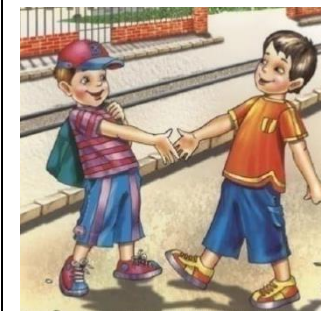

Психологиялық ойын:

Ойын: «Сәлемдесу»

Жаттығуы. **Мақсаты:** Бір-бірімен кездескенде амандасу мәдениетіне тәрбиелеу, жылдамдыққа баулу.

Ойын шарты: Қазір біз сендермен ойын ойнаймыз, қимылды тез жасауларың керек. «Бастаймыз» деген белгі берілгенде, мен қалай амандасу керек екенін айтамын, сонда сендер бір-бірлеріңмен тез-тез амандасасыңдар. Әр адаммен әртүрлі амандасасыңдар. Сонымен, көзбен... қолмен... иықпен... құлақпен... тіземен... иекпен... өкшемен... арқамен.

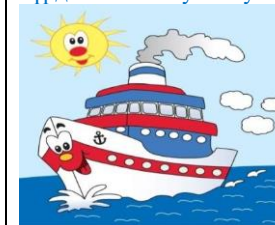
Аз қимылды ойын:

Ойын: «Кеме»

Мақсаты: Адамдардың әр түрлі мамандықтары туралы балалардың білімдерін жетілдіру, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.

Қажетті атрибуттар: ағаштан жасалынған кеменің макеті, руль, капитанның қалпағы, балықтар.

Ойын шарты: Балалар өз қалаулары бойынша капитан мен кеме жүргізушіні тағайындайды, содан кейін әрқайсысы өз орындарына отырады. Капитан өзінің жүргізушісіне оңға бұр, солға бұр, тура жүр,- деп басқарып отырады. Кемемен серуенге шыққанда теңізшілердің еңбегі, балықтардың түрлері жайында мағлұмат беріледі. Саяхат көңілді болу үшін ән айтады. Бұл ойын балаларды ұйымдасқан түрде ойнай білуге баулиды.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі Міндеті: Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу Мақсаты: - мектепке не үшін баратынын әңгімелеп айтып беру Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жаңа сөздерді атайды, сөйлемдерді құрастырады, тақпақ жаттайды, қайталайды. Түсінеді: сұрақтарды түсінеді. Қолданады: шағын мәтіндер құрайды, сұрақтарға жауап беледі Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. Мектеп ... (әдемі, жарық, таза). Таңертең жаттығу ... (жасаймыз). Музыка залында ... (ән айтамыз, би билейміз). Серуенге шығып ... (ойнаймыз, демаламыз).</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Мақсаты: Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жаңа сөздерді және сол сөздерде кездесетін қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады. Түсінеді: адамгершілікті, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетуді түсінеді. Қолданады: балабақша қызметкерлерімен қазақша амандасады, қарапайым сұраққа жауап береді. Дидактикалық ойын: «Тыңда, көрсет, қайтала». Балаларға мектеп қызметкерлерінің суретін көрсету. – Бұл кім? – Бұл –</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: - Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану Мақсаты: - Суретке қарап әңгіме құрауды үйрету, баланың, сөздік қорын байыту. Бала бойындағы досына деген сенімділігін дамыту Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап әңгіме құрайды; көп сөздерді жалпылама сөзбен айтады; Түсінеді: досына деген далдықты, сенімділікті; Қолданады: бір-біріне қолұшын бере біледі - Балалар, «Дос» деген сөз жай айтыла салмаған сөз екен. Дос болудың дәулкен жауапкершілігі бар екенін түсінулерің қажет. Досыңа адал болсаң, досың саған да адал болады.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: сөз өнеріне баулу, жаңылтпаш айту Мақсаты: сөз өнеріне баулу, жаңылтпаш айту Шығарма кейіпкерлерімен таныстыру Күтілетін нәтижелер: Жасайды: әдеби жанрларды ажыратады; әңгімені мазмұндайды; Түсінеді: әңгіменің мазмұнын және еңбектің не екенін; Қолданады: мазмұнының жүйесін сақтай отырып, әңгімені айтып бере алады – Бүгін Мәдіхат Төрежановтың «Кішкентай бағбан» әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Әңгіменің ерекшелігі – оқиғаны қысқа әңгімелейді. Әңгімені мәнерлеп оқу - Әңгіме ұнады ма? – Әңгіме не туралы? – Авторы кім? – Садық бауда не істеді? – Садықты кім ойнауға шақырды? – Қалел досына не көрсетті? – Садық неге бармады? – Күз мезгілінде не өсті? – Садық Қалелге әкесінің қай сөзін айтты? (Балалармен бірге қайталап оқу). – «Кішкентай бағбан» деп</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу - Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын мүсіндеу - Жапсырудың түрлі әдістері мен тәсілдерін қолдану - Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ыдыстарын құрастыру Мақсаты: - балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, заттың пішіндері туралы білімдерін жетілдіру, тостаған туралы білімдерін бекіту - тостағанды мүсіндеу әдіс-тәсілдерін үйрету -- ұсақ қол қимылдарын дамыта отырып, кию, жапсыру дағдыларын қалыптастыру - қағаздан құрастыруға үйретудегі рлі бағытта: тегістеп бұктеу, шаршық ағазды бұктеу біліктерін қалыптастыру</p>
--	---	---	--	--

		<p>тәрбиеші. – Аты кім? -Айман Төлеутайқызы. \</p> <p>– Дұрыс Осылайша мектепте жұмыс істейтін музыка жетекшісі, жаттықтырушы және аспаздың аты-жөндері айтады.</p>	<p>-Досыңа қандай сыйлық бересің суретін сал</p>	<p>кімді айтамыз? – Садықтың жасаған еңбегін қалай бағалайсың? – Сен Қалелдің орнында болсаң, не істер едің? – Өңгіме қалай аяқталды</p> <p>Жаңылтпаш Не деген таңғажайып бақша бұл Төбеден алма қарша жауып тұр</p>	<p>- Балалар, менің қолымдағы ыдысты қалай атайды? Менің қолымдағы тостағанның қандай ерекшелігі бар? Сендердің үйлеріңде осындай тостағандар бар ма? Суретін салу Мүсіндеу Жапсыру Құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	---	---	--

Үзіліс

<p>Сюжетті-рөлді ойын: «Тенізшілер. Балықшылар. Теңіз астындағы қайық» Мақсаты: Балаларда ойын барысында бірнеше әрекеттерді логикалық бірізділікте байланыстыру, ойын жағдайына кіру, өзіне рөл алып, ойын аяғына дейін рөлге сәйкес әрекет ету біліктерін қалыптастыру. Балалардың позитивті және топта игілік қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру. Жағдаят: Кеме, теңіз астындағы қайықтың құрылысы. Жүзуге дайындық, маршрутты таңдау, жүзу, рөлдік әрекеттерді орындау, кемеңі жөндеу, сүңгуірлердің жұмысы. Байрақты көтеру. Портқа қайту. Майшабақ табу, аулау, керме ау бұзылды, балық кетіп бара жатыр, кеме тесілді. Жаңа зәкір түсіп, суға батады, теңіздегі өрт, көмек келе жатыр. Ойын шарты: Кеме жасаушылар кеме құрады, матростар мачтаның үстінде, қараңғыға үніліп қарайды, алдыға қарайтын матрос көпірдің үстінде тұр, руль басқаратын адам</p>	<p>Қимылды ойын: «Машинамен саяхат» Мақсаты: Далада жүру ережелері және жол белгілері бойынша балалардың білімдерін бекіту. Көрнекіліктер: Ойын алаңы, фишкалар. Ойын барысы: Балалар ойына лаңында ойына уда бастап кетті. Жол белгілерінің қасында өтіп бара жатып, тоқтап, әр белгі туралы айтып береді. Кім теңізге бірінші жетеді, сол жеңімпаз.</p>	<p>Сюжетті-рөлді ойын: «Ұшқыштар» Мақсаты: Ойында қоршағана қиқатөмірдің оқиғаларын көр сәтүбіліктерін қалыптастыру. Балалар арасында бірлесіп ойнаудағыларын, рөлдерді бөлуге уралық елі субіліктерін тәрбиелеу. Сюжетті-рөлді ойынды жаңа мазмұнмен, жаңа эпизодтармен байыту арқылы жалғастыруға үйрету. Сөздік қорындамыту, сөз сөйлеу қабілетін байыту. Жағдаят: Ұшаралдында ұшақты тексеру. Ұшақшуда. Санитарлық ұшақ боранда шуда. Мұздақтағы балықтарды құтқару. Ұшақ далада жұмыс істеуде е. Тәрбиешінің әректі: Диспетчер рөліндегі жерден бақылауды жүргізеді. Ұшақ жағдайларына байланысты бағыт беріп, SOS-дабыл арқылы аэродромдағы жұмысшылардың әрекетін басшылыққа алады. Балалардың әрекетті: Техник ұшақтың моторын тексереді, ұшақтың шұшуға дайындығы жөнінде хабарлайды. Жүргізуші жанармай, тыңайтқыш, азық-түліктер әкеледі. Экипаж командирі экипаж мүшелерінің әрекетін бақылап басқарады. Штурман навигациялық жағдайды қарайды каттамен жұмыс істейді. Радист балықшылардың қаншылармен рация арқылы байланысып ауа райын сұрайды. Ұшқыш ұшақты басқарады, жерге тыңайтқыш сеуіп, балықшыларға тамақлақтарып, дәрігер әкеледі.</p>	<p>Қимылды ойын: «Автобус жүргізуші» Ойын мақсаты: Балаларды жүргізуші мамандығымен таныстырып, оның пайдасы мен қажеттілігін айқындау, еңбекті сүйеге баулу, қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Қажетті атрибуттар: руль, абонементтер, орындықтар, микрофон. Ойын шарты: Бір баланы автобус жүргізуші, екіншісін тексеруші етіп тағайындайды. Қалған балалар жүргіншілер. Егер ойын бөлмеде өткізілсе, орындықтар екі қатар етіп қойылады. Борменен еденге алдыңғы, артқы есік белгісін, яғни екі параллель сызығын сызады. Аялдамада тосып тұрған жүргіншілер артқы есіктен кіріп, біртіндеп</p>	<p>Релаксациялық жаттығу: «Тенізге саяхат» Бұл медитативтілік техника денедегі қысымды түсіруге бағытталған, музыка мен орындалады. Жүргізуші: Жайланып отырыңыз, көзіңізді жұмыңыз. Терең демалыңыз, денеңізді бос ұстаныңыз, денеңізді ауырлап бара жатқандай және оны теңіз толқынының лебі ұрып жатқандай сезініңіз. Өзіңізді жартастың үстінде тұрмында пәсеп теңіз және алысқа көзжіберіңіз. Сіздің алдыңызда көгілдір теңіз, ашық аспан және күн. Теңіз бар қалыпты дем алып, асау толқандары жағаса соғылып, қайтадан кейін қайтуды. Теңіз толқындарының шуын естіп, толқындарға қызыға қарап, жағалаудағы теңіздің тұзды ауасын жұтып тұрсыз. Өз бойыңыздағы асқана уыртпалықта бір сәт келсе да арылғандайсыз. Сіздің рухыңыз жайлылық сезіміне толы. Сіз төменге түсіп, аяғыңызды шештіңіз, жалаңаяқ құмның қызуы мен жұмсақтығын сезіне отырып жүгіруді есіз. Міне сіз судың жанына келдіңіз,</p>
---	---	---	--	---

сейнерді жүргізеді, қайықшы керме ауды дұрыс лақтырғандығын қадағалайды. Боцман матростарға команда береді, олардың жұмыс атқарғанын қадағалайды. Сүңгуірлер теңіз түбін қарайды, зәкірді іздейді, краншылар кемеге жүк тиеді. Механик көмірдің өртенгенін хабарлайды. Дәрігер жүзу кезінде ауырып қалған жолаушыларды емдейді. Балықшылар: торды айналдырады, теңізге тастайды, балық ұстайды, түрі мен сорты бойынша жәшіктерге салады. Механик машиналардың жұмысын тексереді, Жолаушылар билеттерді сатып алып, кемеге отырады, қоғамдық көліктегі жүріс-тұрыстың ережелерін сақтайды; Аспазшы жолаушыларға ас дайындайды.

Бортжолсерігі жолаушыларды ұшаққа кіргізіп орындарына жайғастырып, белбеулерді ілкіртуді, кофе, газет пен журналдар, кітаптар оқуға ұсынып көрсетеді. Ұшқыштарға түскі ас дайындайды. Дәрігер науқас жолаушыны қарап, оған көмек көрсетеді. Балықшылар балық аулап, оларды ашық көлге алып кетеді, ұшақты байқап, оларға байрақты көтеріп белгі береді. Жолаушы билет сатып алады, аялдамада шығып, ұшатын кезде ережелерді білсе сақтайды.

Зымыран

Ғарышкер

қолдарындағы абонементтерін компостерге тесіп орындарына отырады. Жүргізуші рөліндегі бала «ал кеттік» деп, аузымен мотордың дүрілін салып жүргізеді. Біраз жүрген соң, келесі аялдамаларды «дүкен, дәріхана, парк» деп микрофонмен хабарлағанда, әр аялдамада 4-5 баладан түсіп отырады. Тексеруші рөлін алғашқы кезде тәрбиеші өзі атқарады. Балалар автобустан түскенде қолдарындағы абонементтерін жинап алады. Автобустан түскен балалар «дүкен», т.б. орындарға кіріп, оны-мұны сатып алып, тағы да аялдамаға келіп тосады. Ойынды осылайша қайта жалғастыруға болады.

толқындар сіздің аяғыңызды жуып жатыр, су жып-жылы әрі жұп-жұмсақ. Сіз қолдарыңызды бос тастап, басыңызды шалқайттыңыз. Күн сәулесі мен жеңіл самал жел сіздің бетіңізді бұуде, теңіз толқындарының тамшылары сіздіңдененіңізді баурап алғандай. Ерніңізден теңіздің тұзды суының кермек демі және бақыт күлкісі. Сіз өзіңізді кішкентай бала сияқты сезініп, жүргіңіз, секіргіңіз, су шашып ойнағыңыз, күлгіңіз келеді. Өзіңізге осы бірнеше минут ішінде не істегіңіз келсе, соньістеугер ұқсатетіңіз. Сіздің қайтатыну ақытыңыз болды. Міне сіз тағы да жардың басында тұрсыз. Сіздің демалыс пен бақыт сыйлаған ғажайып әлемге алғы сыңызды айтыңыз. Көздеріңізді асықпай ашыңыз! - Қандай сезімде болдыңыз? - Не сезіндіңіз? Оқушылардың аңғалған әсерлері сұралады.

Дене шынықтыру

Міндеті:-Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үсті мен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған нтекшелерден аттап жүру
Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру

Тепе-теңдікке арналған тапсырманы орындайды: гимнастикалық орындық үстінде доп ұстап жүру: Нұсқау: тізені жоғары көтеріп, іші толтырылған доптарды аттап өту. Екі тізбекке тұрады. Бастарын түсірмей, дене бітімдерін түзу ұстап жүреді. Орындықтан түсерде, алдымен жерді аяғының ұшымен басып, сонан соң бүкіл табанын жерге қояды.
Қауіпсіздік техникасы қажет кезде көмек беру, толтырылған доптарды балалардан бір адым қарақашықтыққа қою.
Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай» (3 рет). Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстап, шеңбер

Музыка

Міндеті:-Музыкалық шығармалардың жанларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету
Мақсаты:Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. Музыка сипатын анық ырғақты, ширақ жүріспен беру
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: шығармаларды тындайды, қарапайым күй жанларына ажыратады; ән орындайды.
Түсінеді: әнайту дағдыларын.
Қолданады: мәнерлік қимылдарды орындайды

Музыка тыңдау: «Гүлдер айым» қазақтың халық әні (өндеген Т. Қоңыратбай).
Ән айту: «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев), «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (В. Дешевов)
Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені)
Ойындар, хороводтар: «Сықырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)

Дене шынықтыру

Міндеті: арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру, әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру
Мақсаты: арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру. Допты бастан асыра бір-біріне лақтырып, оны екі қолмен қағып алуды үйрету
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: жалпы дамыту жаттығуларын, шашырап жүруді, «Өз-өзіңе кел» психологиялық-қозғалыс жаттығуын;
Түсінеді: тізбекпен қалай жүру керектігін, екі аяқпен қалай секіру керектігін, секіру кезінде қолымен қандай көмек жасауға болатындығын;
Қолданады: 1,5 минутқа дейін орташа қарқынмен жүгіру қарқынын, жұп болып бір-біріне доп лақтыруды, тыныс алу гимнастикасын, кеңістікті бағдарлай білу шеберліктерін (машықтарын) Допты бір-біріне екі

Дене шынықтыру

Міндеті: скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан аттап, жұптарымен айналу
Мақсаты: скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: тыныс алу гимнастикасы, 4 метр артпен жүру, «Миға арналған гимнастика» жаттығуы, допты ілгері бағытта оң аяқ және сол аяқ үстінің ішкі жағымен алып жүру.

Түсінеді: таза ауа ағзаны күшейтеді, алаңда қимыл жаттығуларын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау керектігі, баяу жүгіргенде аяқ басына басып, қысқа қадамдар жасау керектігін.
Қолданады: баяу жүгіру дағдыларын, түрлі тәсілмен жүргенде қолдарының соған сәйкес қимыл амплитудасын қолдануды, кеңістікті бағдарлау қабілетін
«Секір-секір» (татар халқының ойыны) (4 рет) Өртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Шеңберді айналдыра құрсауларды тастайды. Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Секір-

Музыка

Міндеті: -Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру
Мақсаты: Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: қарапайым шығармалардағы эмоционалды мазмұндарды ажыратады; ән орындайды.
Түсінеді: бидіңвальс, полька, халық қобияқты жанрлары болатынын.
Қолданады: пластикалық ырғақты, мәнерлік қимылдарды орындайды
Музыка тыңдау: «Вальс» (Қ. Шілдебаев), «Полька» (М. Красев), «Қамажай» халық әуені (өндеген Н. Мендіғалиев)
Ән айту: «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Биімді қайтала» (үнтаспада, педагогтің таңдауымен)
Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені)
Ойындар, хороводтар:

	<p>бойында тұрады. Ортада ұстаушы- жүргізуші тұрады. балалар төмендегі сөздерді айтып, шеңбер бойымен жүреді: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» Осыдан кейін зал ішіне тым-тырақай қашады. Ұстаушы балаларды қуып, ұстауға тырысады</p>		<p>қолмен бастарынан асыра лақтыру. Екі тізбекке, сапқа бөлініп тұрады (арақашықтығы – 2 метр) (10 рет). Допты тура қолға лақтырып беруге тырысады. Лақтыру бағытын бұзбауға тырысады. Допты ширақ лақтырады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жүгіру» (3 рет). Шеңберге тұрып, балалардың ішінен санамақ арқылы қуалайтын баланы таңдайды. Белгі бойынша орындықтың үстіне қашып шығады. Бір орыннан екінші орынға қашып жүреді. Сайланған бала оларды ұстауға тырысады</p>	<p>секірі!» дегенде, ойыншылар секіріп, орындарын ауыстырады. Осы кезде жүргізуші бір аяғымен секіріп, бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Бірде-бір рет жүргізуші болмаған бала жеңімпаз саналады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орамалды шығар» (Дағыстан халқының ойыны) Ойыншылар екі топқа бөлініп, бір-бірлеріне қарама-қарсы тұрады. Араларына сызық сызылады. Әр баланың артында – белдіктерінде орамал тығулы тұрады. Балалар алдыға жылжиды. Жүргізуші: «От!» дегенде, бірінші топтың балалары қашады, екінші топтың балалары оларды қуып, орамалдарын шығарып алуға тырысады. Келесі жолы екінші топ балалары оларды қуады.</p>	<p>«Ән салған кім?» (А. Райымқұлова) Музыкалық аспаптаойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай)</p>
Серуенгедайындық	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>	<p>Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.</p>

<p>Серуен</p>	<p>Картотека №5 Құстарға бақылау жасау Мақсаты: Олардың түрлерімен жақынырақ таныстыру. Балалардың аяушылық, қамқорлық сезімін дамыту. Құстар біздің досымыз, құстар қалықтап төбемізде ұшып жүр айналаны бағдарлап бақылау. Еңбек: Құстарға жем шашу, нан қиқымын салу. Жемсауыттарын жем жеп болғаннан кейін тазалап қоюды көрсету, түсіндіру. Жеке жұмыс: Торғай, торғай торғайсың Бізге жақын қонғайсың Көркем сөз: Сауысқан – сақ құс, Көкек – мақтаншақ құс. Бұлбұл - әнші құс, Көгершін – бейбітшілік құсы. Қимылды ойындар: «Өз орыңды тап» Мақсаты: Ептілікке баулу.</p>	<p>Картотека №6 Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа - райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. Еңбек: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды күрекшемен жинау. Мақсаты: Өз алдына еңбектену білуге тәрбиелеп, бағыт беру. Балалармен жеке жұмыс: «Жел» туралы тақпақ айтқызу Қимылды ойындар: «Ұшты-ұшты» (қимыл көрсету); «Тауық пен балапандар» (жүгіру) Мақсаты: Ойын қимылдарын тыңдап орындай білуге, ептіліктерін арттыру. Көркем сөз: «Жел тынымсыз гүлдеп Болып кетті тым ұзақ Шуылдайды тал терек Жапырағын жұлғызып»</p>	<p>Картотека № 7 Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау Мақсаты: Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге дөсер ететіндігін түсіндіру. Еңбек: Біздің ойын алаңы Мақсаты: Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау. Еңбекқорлыққа баулу. Жеке жұмыс: Жел тынымсыз гүлдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. Мақсаты: Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ырғағының мәнерлігін сезінуге үйрету. Қимылдық ойын: «Фигура жасап шық » Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру: 1. Қуаласпақ. 2. Тығылыспақ.</p>	<p>Картотека № 8 «Қайтқан құстарды бақылау» Мақсаты: Балалармен қайтқан құстарды бақылау. Олардың атын атапқызып, дауыстарын тыңдату. Олардың топ болып ұшуына назар аударту. Еңбек: Сынған ағаш қалдықтарын аула сыпырушының арбасына салып жинау Мақсаты: Құстарды қамқорлауға қызығушылықтарын арттыру. Балалармен жеке жұмыс: Құстар туралы жұмбақтар «Құйқылжытып дала күйін, Үй ішіне салады үйін.»(қарлығаш) Қимылды ойындар: «Қайтқан құстар» Мақсаты: Ойын барысын бұзбай ойнауға дағдыландыру. Құс қимылдары арқылы дене бітімдерін дамыту. Шапшаңдыққа, жылдамдыққа, ептілікке үйрету. Көркем сөз: «Гу-гу, гу-гу шықты Желдетті де бұлт қуды Жел соққан соң Жел соққандай жұлқынды»</p>	<p>Картотека № 9 Қоңыр күзді бақылау, салыстыру Мақсаты: Қоңыр күзгі табиғатты бақылау, алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. Еңбек: Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеру. Балалармен жеке жұмыс: Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. Қимылды ойындар: «Үрпек төбет», «Жасырынбақ» (жүгіру) Мақсаты: Ойын ережесін бұлжытпай орындауға, шапшаң қимылға баулу. Көркем сөз: «Күз» Қара бұлт қабағын түйеді, Бұталар боз қырау киеді .</p>
<p>Балалармен жеке жұмыс</p>	<p>Медина мен Альфияға құстарды танып, атын атауға үйрету.</p>	<p>Аңсап пен Мариямға түстерді ажыратуға үйрету. Д/ойын: «Түстерді топтастыр»</p>	<p>Мұслим мен Арманға карандашты дұрыс ұстауға үйрету. Суреттен ойын-жаттығу «Үзік сызықтарды қос»</p>	<p>Еркем мен Дамирға ермексазбен жұмыс жасауға үйрету. Мүсіндеуден ойын-жаттығу: «Асық»</p>	<p>Айлин мен Ерназарға түстерді ажыратуға үйрету. Д/ойын: «Түстерді топтастыр»</p>
<p>Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)</p>	<p>Пазл ойындары.</p>	<p>Ж.Р.О: «Шаштараз»</p>	<p>Д/ойын: «Сиқырлы қорап»</p>	<p>Суреттер, ертегі кітаптар қарау.</p>	<p>Еркін ойындар</p>
<p>Балаларды үйге қайтару</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз,</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз.</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау</p>

	<p>ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.</p>	<p>Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар</p>	<p>алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	--	---	---	---	---

Тексерген:

Каренова.А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Макинск қаласының мектеп -лицейі

Мектепалды О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 11 -апта 18 - 22 қыркүйек 2023-2024 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Вагондарға дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек таңдайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пж ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сіріңке шиімен қайталайды.	Пж ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларының неге жаттығуға үлгертіп алып келулеріне кеңес беру.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, солқалпындас сөзсіз қабылдап жақсы көретінін біздісездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулеріне кеңес беру.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыстамақтануға бауду»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқалар әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар.	Құрылыс ойындары «Үй жиназдары», «Қуыршақтарға үй құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру «Менің отбасым». Фотосуретте бейнеленген отбасы мүшелерін атау.	Саусақ ойыны «Әжемнің ертегілері». Отбасылық фотосуреттерді қарастыру. Туысқандары туралы әңгімелеп беру.	Үстел үсті ойыны – пазл: «Үйшік құрастыр» Балалармен отбасы туралы әңгімелесу.
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 3				

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>«Жануарлардың төлдерін тауып, оларды атап бер»</p>	<p>«Мен қайда және кім болып жұмыс істеймін»</p>	<p>«Менің отбасым» картиналар топтамасынан суреттер қарастыру</p> <p>87778165367</p>	<p>Ана мен әжеге көмектесу туралы әңгімелесу</p>	<p>Сөздік ойын</p> <p>«Қимылын көрсет»</p>
<p>1 - ұйымдастырылған іс-әрекет</p>					
<p>Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті :-«Д» – «Т» дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; . Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету</p> <p>Мақсаты:-«Д» – «Т» дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; . Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; Түсінеді: ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін; Қолданады: дыбыстарды айна ағақарап үш дауыста айтуды</p> <p>Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тыңғыл ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді</p>	<p>Сауат ашу негіздері</p> <p>Міндеті: дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты: дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дауысты дыбыстарды ажыратады. Түсінеді: дауысты дыбысты қызыл түспен белгілейтінін, дауысты дыбыс еркін кедергісіз айтылатынын, Қолданады: дыбыстардың дауысты екенін текшелермен көрсетуді.</p> <p>«Тіпті текшені көтер» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда, қызыл</p>	<p>Сауат ашу негіздері</p> <p>Міндеті: дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты: дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретті әңгімелеп айтады, жуан дауысты дыбыстан басталатын суреттерді тауып айтады. Түсінеді: жуан дауысты дыбыстардың жасалу жолын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>«Құпия сөз» дидактикалық жаттығуы – Балалар, сендер мені мұқият тыңдауларың қажет. Мен сөздің өзін</p>	<p>Сауат ашу негіздері</p> <p>Міндеті: дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты: дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретті әңгімелеп айтады, жуан дауысты дыбыстан басталатын суреттерді тауып айтады. Түсінеді: жуан дауысты дыбыстардың жасалу жолын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Тақтаға суреттерін іліп көрсету. – Дауысты дыбыстар тілдің қатысына қарай екіге бөлінеді. Жуан дауысты дыбыстар: а, о, ы, ұ, у. Айнаны қолымызға алып жуан дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жуан дауысты дыбыстарды айтқанда тіл кейін шегініп, тіл үсті дөңестенеді</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: өлеңді жатқа, мәнрлеп, интонациямен айту Мақсаты: өлеңді мәнрлеп, логикалық екпінмен, үзілістермен айтуға дағдыландыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: Жасайды: әдеби жанрды ажыратады. Түсінеді: өлең мазмұнын түсінеді; Қолданады: өлеңді мәнрлеп жатқа оқиды. Жемістер жыры Нарттай қызыл алма бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. Көктемде ерте гүлдеймін, Кешігуді білмеймін. Уылжыған өрікпін, Мен бау-баққа көрікпін Өлеңұнадыма? – Өлең не туралы? Жемістер қайда өседі? – Алманың өріктіңдәмі қандай? – Қандай жеміс ұнайды? – Сен</p>

		<p>түсті фишканы, көтереді. Дауысты дыбыстарды сызбамен көрсету. – Дыбыстарды қалай белгілейміз? (Төртбұрышпен). Педагог «алма» сөзін бірнеше рет дауысты дыбысты созып айтып қайталайды. Тақтаға «алма» сөзінің сызбасын іліп бірінші «а» дауысты дыбысты қызыл фишкамен белгілейді</p>	<p>айтпаймын, бірақ сол туралы айтамын. Кім құпия сөзді тапса, сол бала 1 ұпай алады. – Ол қаладан алыста да, жақын да, да орналаса береді. Ол жердің ауасы таза, табиғаты әдемі. Онда төрт-түлік малдың бәрі бар. Ол жерде адамдар қалаға қарағанда аз тұрады. – Ауыл. – Иә, балалар, бұл – ауыл. Енді келесі құпия сөзді табуға тырысындар. – Олар өте тату, бір-бірін жақсы көреді, сыйлайды, көмектеседі. Олар көбіне бірге тамақтанады. Кешкілік бәрі жиналады, әңгімелеседі. Балалардың жауабы тыңдалады. – Дұрыс айтасындар балалар, мен отбасы туралы айттым. – Оны қурайдан, шөптен, ағаштан, балшықтан да жасайды, оны ағашқа, тасқа, қабырғаға орналастырады. Қараторғайға оны адамдар жасап береді. Ол жерге жұмыртқа салады, балапандарын өсіреді. – Құпия сөз – ұя.</p>	<p>екен. Жуан дауысты дыбыстарды есімізге сақтау үшін, тағы да бір қайталайық. Ерніміз әртүрлі пішінде болғанымен тіліміз дөңестеніп кейін жиырылады. Айнаға қарап алма, асық, арба, ожау, оқулық, орамал, алмұрт, ыза, ұлу, ұста, ұжым, ұстаз сөздерін айтайық, бұл сөздер жуан дауысты дыбыстардан басталып тұр. Дыбысты айтқанда тілімізді қай жерде соған мән береміз. Жуан дауысты дыбыстарды еске сақтаймыз.</p>	<p>қайжемістүрініндөмінтаттын? – Неліктен жемістерді жақсы көресің? – Осы жемістерден мол өнімалу үшін тыңб айеңбектену керек. Жемістерді күтіп баптасақ, мол өнім аламыз. «Еңбек – бәрін де жеңбек» деп халық бекер айтпайды. Еңбектің арқасында жақсылық та, қуаныш та, байлық та – бәрі болады Дидактикалық ойын: «Дәмін тат». Ойынның шарты: Ойынға қатысушылардың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дөмі бойынша қандай жеміс екенін т абады</p>
--	--	--	---	--	---

Үзіліс

<p>Тұрақты сөз тіркестерінен құралған санамақ Мақсаты: Сандарды жаттау, санауды дамыту. Бірауыз сөз, Екі айтпайтынадам, Үш қайтарасәлем, Төрт түлік мал, Бес уақ намаз, Алты алаш, Жеті қабат жерасты, Сегіз қырлы жігіт, Тоғыз торау жол, Он сақа ой.</p>		<p>Ойын: «Үкі». Мақсаты: Үкінің менен қоректенетінін және қай уақытта жүретінін үйрету. Ойынның шарты: Тәрбиеші үкі болады. Ол ұясында отырады. Басқабалалар құрт-құмырсқа, көбелек, бақаболып секіріп жүреді. Тәрбиеші «түн» дегенде бәрі оқтап қалады. Үкі аңғашығады, қозғалғанын шыны көріп ұясына алып кетеді. Тәрбиеші «күн» дегенде барлығы жүгіріп ойнайды. Үкінің ауыстыруға болады. Кімді күі ұстаған жоқ сол жеңімпаз атанады.</p>
---	--	--

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қоршаған орта Міндеті: Нанға ұқыпты қарауға, бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу Мақсаты: Балалардың нанның дастарқанға қажет жолы туралы түсініктерін жетілдіру. Күтілетін нәтижелер: жасайды: астық дақылдарының атауын атап береді. түсінеді: жақсы өнім диқандардың еңбегінің жемісі екенін түсінеді. қолданады: қарапайым еңбекті күнделікті өмірде пайдаланады – Балалар, нанның қайдан келгенін кім біледі? Суретті қарап шығып, мазмұнға сай жұмыспен танысып шығуға бағыттайды: суреттерді қара және бидайдың қалай өсетінін айтып бер. Астықты қандай мамандық иелері өсіреді екен? «Тұқым» ойыны: педагог музыка қосады, балаларға өздерін жерге себілген кішкентай тұқым ретінде сезінуді ұсынады. Кішкентай тұқым қараңғы, ызғар, жұмсақ жерде жатыр.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру Мақсаты: заттар тобының (жиынының) жалпы қасиетін табу біліктілігін қалыптастыру, қандай да бір қасиеті бойынша топқа біріктіру Күтілетін нәтижелер: менгереді: «бір», көп», «бірнеше» терминдерін айтуды, дара заттарды бөліп алуды, заттарды бір белгісі бойынша топтарға біріктіруді; түсінеді: заттарды бір қасиеті (белгі) бойынша топтарға біріктіруге болатынын; қолданады: заттарды жіктеуді.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру Мақсаты: заттар тобының (жиынының) жалпы қасиетін табу біліктілігін қалыптастыру, қандай да бір қасиеті бойынша топқа біріктіру Күтілетін нәтижелер: менгереді: «бір», көп», «бірнеше» терминдерін айтуды, дара заттарды бөліп алуды, заттарды бір белгісі бойынша топтарға біріктіруді; түсінеді: заттарды бір қасиеті (белгі) бойынша топтарға біріктіруге болатынын; қолданады: заттарды жіктеуді.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру Мақсаты: заттар тобының (жиынының) жалпы қасиетін табу біліктілігін қалыптастыру, қандай да бір қасиеті бойынша топқа біріктіру Күтілетін нәтижелер: менгереді: «бір», көп», «бірнеше» терминдерін айтуды, дара заттарды бөліп алуды, заттарды бір белгісі бойынша топтарға біріктіруді; түсінеді: заттарды бір қасиеті (белгі) бойынша топтарға біріктіруге болатынын; қолданады: заттарды жіктеуді. Суретте не бейнеленгенін атайды. – Жемістердің мөлшері бірдей ме? Әр түрінен бір үлкен жемісті бояйды. Тапсырманы жеке орындауға және алма мен алмұрттарды бөлек топтарға бөлу үшін қасиеттерін тұжырымдауға</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті: Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту Мақсаты: Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер) туралы түсініктерін кеңейту Күтілетін нәтижелер: жасайды: саңырауқұлақтар мен орман жидектерінің кейбір түрлерінің атауын атап береді. түсінеді: саңырауқұлақтар мен жидектердің қандай жағдайда өсетінін, белгісіз саңырауқұлақтар мен жидектерді жеу қауіпті екенін түсінеді. қолданады: алған білімдерін күнделікті өмірде пайдаланады Балаларды «Саңырауқұлақтар» тақырыбындағы кеспелі суреттерді құрастыруға шақырады, ойын барысында саңырауқұлақтарға сипаттама береді. АҚ САҢЫРАУҚҰЛАҚ —</p>
--	---	---	---	---	--

	<p>Күн бойын жылытқандай болды, жаңбыр жауды. Содансоңтұқымісініп, жарылды.</p> <p>Ішінен құлақтанып кішкентай өскін шықты (балалар қолдарын жоғары көтереді). Сабақ жерді жарып шығып, күнге қарай талпынып өсе бастады(балалар орындарынан тұрады). Жел ары-бері шайқады. Сонда да өсе берді. Біраз уақыт өтіп, ол сабаққа айналды. Қара бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Қара бидай сабағы). Бидай тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Бидай сабағы) Сұлы тұқымынан шыққан сабақ қандай болады? (Сұлы.) Сабақтың өсіп, дамуына не қажет? (Күн, жаңбыр және адам қолдары.)</p> <p>«Тағы кім?» ойынан ойнауға шақырады. Тізбекті әрі қарай жалғастырады: наубайшы нан пісіреді, тағы кім пісіреді? (Ана, әже, әпке).</p>	<p>– Аnamызға себеттегі заттарды топтарға бөлуге көмектесейік. Барлығымыз бірге орындаймыз. Сендер қандай нұсқаларды ұсынасыңдар? Талқылайды. Балаларға жиындарды топтарға бөлуге көмектеседі: көкөністер, жемістер, тәттілер, қарбыз. – Бізде қанша жеміс бар? Олардың көп немесе бірнеше екенін айта аламыз ба? – Қанша көгөніс (тәттілер) бар? – Қарбыз туралы не айтуға болады? Неше қарбыз бар? Қарбызды бөлектеуді ұсынады – ол біреу. «Көп» және «бірнеше» терминдерді қолданады. Саны бойынша салыстырады: жеміс көп, ал қарбыз біреу. Көгөніс көп, ал қарбыз біреу және т.с.с. Заттар тобын «бір» деген – сөзбен көрсету үшін, ұқсас суреттермен жұмысты жалғастыру керек. – Балалар қанша алма (себет алма) жинады? (Балаларкөпсебеталмаж инады.)</p>	<p>Ұжымдық жұмыстың жалғасы ретінде 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Бұл тапсырмада педагог балалардың жеке заттарды (бір алмұрт, бір тақия) бөліп қана қоймай, сонымен қатар заттарды әртүрлі қасиеттері бойынша топтастыратынына назар аударады. Педагог қызыл түсті қарындашпен қызыл түсті заттарды атауды және сызып қосуды ұсынады. Ағаштан жасалған заттарды атап, қоңыр қарындашпен қоршап сызады. Суретте киімнің суреттері бар ма? Оларды атайды. Қалған заттарды қалай атауға болады? (Жазу құралдары.) Тапсырманы орындайды.</p>	<p>уақыт береді. – Әр топта қанша кіші және үлкен алма бар? Педагог сөйлеу барысында «бірнеше» немесе «көп», «бір» сөздерін пайдалануға шақырады. Балалар тапсырманы орындайды. Олар суретте не бейнеленгенін айтады. Жемістердің әр түрінен бір үлкенін қоршап сызады. Қалғандарын сары түспен қоршап сызады. Жұмыс дәптер Балалар 3-тапсырманы орындайды. Сол жақтағы себетке көп алманы, оң жақтағы себетке бір үлкен алманы салады. Оларды жапсырады. Жеке жұмыс жүргізіледі. 4-тапсырманы түсіндірмелерімен орындауға ұсынады. Бала тапсырманы орындайды және өзінің іс-әрекетін түсіндіреді: суреттегі барлық үлкен заттарды жасыл түспен, кішкентай заттарды қызыл түспен қоршап сызады. – Заттарды тағы қандай топтарға бөлуге болады? Көгөністер (баялды, қызылша), жемістер (алма, алмұрт), тәттілер</p>	<p>қалпағы қоңыр, дөңгелек, сабағы жауан болады. ҚАЙЫҢҚҰЛАҚ — негізінен қайың ағашының түбінде өседі, қалпағы дөңгелек, кара- қоңыр түсті, сабағы жіңішке, биік болып өседі. ТЕРЕКҚҰЛАҚ — қалпағы қызыл, сабағы биік болады. ТҮЛКІШЕК — түсі сары, сабағы аласа, қалпағы иілген. ТОМАРҚҰЛАҚ — ақшыл-қоңыр түсті саңырауқұлақ, сабағы жіңішке, жиегінде «жағасы» бар, «отбасымен» топтасып өседі. Педагог: орманнан тек саңырауқұлақ тереміз бе? Қазақстанда өсетін орман жидектерімен танысады. Олар: таңқурай, қызыл тал, шырғанақ, арша, шетен, бөріқарақат, итмұрын. Алғанәсерлеріменбөліседі, олардың дәмі туралы әңгімелейді</p>
Үзіліс					

	<p>Ойын– жаттығу: «Жәндіктердің қимылын жасайық»</p> 		<p>Құрылымдалған ойын: Тақырыбы: «Жәндікте неше аяқ бар» Мақсаты: Балалардың көру қабілеті арқылы байқампаздығы дамиды. Шарты: Тәрбиеші балаларға бірнеше суреттер таратып береді. Бұл суреттерде әр түрлі жәндіктер. Балалардың міндеті осы жәндіктердің неше аяғы бар екенін анықтайды. Күтілетін нәтиже: Балалар жәндіктердің аяқтарын санайды. (4К. Сыни ойлау)</p>
--	--	--	--

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға баулу</p> <p>Мақсаты: суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға баулу</p> <p>Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын». «Қуыршақтар» қоржыннан ойыншықтарды алып, балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Дүкенші – қуыршақ Сәуле, сатып алушылар – балалар. Диалог:</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып құрастыруға баулу</p> <p>Мақсаты: Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу</p>	<p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу</p> <p>Мақсаты: Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Мақсаты: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)</p> <p>Міндеті: - Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (баяғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын мүсіндеу - Жапсырудың түрлі әдістері мен тәсілдерін қолдану - Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ыдыстарын құрастыру
--	---	---	---	--	---

	<p>Бала: Сәлеметсіз бе! Қуыршақ: Сәлеметсіз бе! Бала: Маған ойыншық беріңізші? Қуыршақ: Қандай ойыншық? Бала: Ойыншық мәшине. Қуыршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. Қыз: Сәлеметсіз бе! Қуыршақ: Сәлеметсіз бе! Қыз: Маған қуыршақ беріңізші? Қуыршақ: Міне, ал. Бала: Рақмет. т.б. Балалар білетін ойыншықтарын алады, педагог қалған ойыншықтарды атайды, сипаттайды: жұмсақ ойыншықтар, темір ойыншықтар, пластмасса ойыншықтар, резеңке ойыншықтар болады</p>	<p>Ойын «Кім жылдам?» . Педагог екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел. Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады. Педагог шағын мәтін құрайды. Біздің топта ойыншықтарымыз көп. Ойыншықтар ойын бұрышында тұрады. Ойыншықтарды жинау керек. Тап-таза ұстау керек. Оларды жуу керек. Ойыншықтарды сындырмай, лақтырмай ойнау керек</p>	<p>Жасайды: ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; Түсінеді: ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін; Қолданады: дыбыстарды йнағақарап үш дауыстаайтуды</p> <p>Сылдырмақпен би Қолымызда сылдырмақ Сылдыр, сылдыр етеді. Аяғымыз тыпырлап, Өзі билеп кетеді. Тып, тып, тып, тып. Тыпылдатып биге шық. Қолымызда сылдырмақ, Сыңғырлата қағамыз. Сол аяқ пен оң аяқ Басуын тез табамыз. Тып, тып, тып, тып</p>	<p>Күтілетін нәтижелер: Жасайды: әдеби жанрларды ажыратады; әңгімені мазмұндайды; Түсінеді: әңгіменің мазмұнын және еңбектің не екенін;</p> <p>Қолданады: мазмұнының жүйесін сақтай отырып, әңгімені айтып бере алады</p> <p>Күз жомарт</p> <p>Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең қалай аталады? – Неліктен күзді жомарт дейміз? – Күзде ауа райы қандай болады? – Күзде адамдар қалай киінеді? – Неліктен күзді жақсы көресің? Көгөністер мен жемістердің мол өнім беруі еңбекке байланысты. Күтіп-баптасақ, мол өнім аламыз. Еңбектің арқасында жақсылық та, қуаныш та, байлық та болады</p>	<p>Мақсаты: -балалардың торсық жайлы білімдерін арттыру, торсықты дұрыс сала білуді үйрету -- ыдыстар туралы түсініктерін кеңейту -саусақ қимылдарын дамыту, қағазды қатпарлап, бүктеп кию әдістерін жалғастыру; ою атауларын еске түсіру - қағаздан құрастыруға үйретудегі түрлі бағытта: тегістеп бүктеу, шаршықаға зды бүктеу біліктерін қалыптастыру</p> <p>Топтық жұмыстар жүргізу</p>
--	--	--	--	---	---

Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар «Көбелектер бақалар»

<p>Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Ойынның шарты: Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді.</p>				<p>Ойын: «Көбелектер бақалар» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу. Ойын барысы: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда</p>
--	--	--	---	--

<p>“Алыптар” мен “қуғыншымын” қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, “ергежейлілер” жүгіреді. Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.</p> 			<p>бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады. Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойынаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.</p>
---	--	---	--

4 -ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу</p> <p>Мақсаты: допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: тыныс алу гимнастикасы, допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату,</p> <p>Түсінеді: қимыл жаттығуларын орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау керектігі, баяу жүгіргенде аяқ басына басып, қысқа қадамдар жасау керектігін.</p> <p>Қолданады: баяу жүгіру</p>	<p>Музыка</p> <p>Тақырыбы: «Көңілді ырғақтар»</p> <p>Міндеті: Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: қарапайым шығармалардағы эмоционалды мазмұндарды ажыратады; ән орындайды.</p> <p>Түсінеді: бидің вальс, полька, халық биі сияқты жанрлары болатынын.</p> <p>Қолданады: пластикалық, ырғақты, мәнерлі қимылдарды орындайды</p> <p>Музыка тындау: «Вальс» (К. Шілдебаев), «Полька» (М. Красев), «Қамажай» халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев) Ән айту: «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) «До-ре-ми» (Ө. Байділдаев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - модульдер үстімен (із салынған парақтар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап қалай жүру керектігін, күзгі табиғаттың кереметтігін түсіндіру</p> <p>Мақсаты: Модульдер үстімен (із салынған парақтар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап жүруге жаттықтыруды жалғастыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: бөрене үстінде еңбектеп жүруді, бір-біріне допты лақтырып, оны екі қолмен қағып алуы.</p> <p>Түсінеді: модульдер үстімен (із салынған парақтар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап қалай жүру керектігін, күзгі табиғаттың кереметтігін.</p> <p>Қолданады: бөрене</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр).</p> <p>Мақсаты: Дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға ұсақ заттарды лақтыруға үйрету</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: көлбеу қойылған нысанаға асықты 2.5 метр қашықтықта тұрып лақтыруды, бір аяқпен әртүрлі бағытта секіруді</p> <p>Түсінеді: балалардың қимыл-қозғалыс тәжірибелеріндегі маңызды, Қазақстан республикасындағы халықтар достығы туралы мәліметті.</p> <p>Қолданады: «Әкшемен отырып»</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен таныстыру</p> <p>Мақсаты: Ұлттық домбырада орындалатын күй жанрыментаныстыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Жасайды: әннің дыбысталуын тембрі бойынша ажыратады.</p> <p>Түсінеді: регистр деген не екенін.</p> <p>Қолданады: ырғақты, мәнерлі қимылдарды орындайды</p> <p>Ән айту: «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) «Мен өнерлі баламын» (М. Омаров) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (В. Дешевов) Билер: «Шабандоздар биі» (ұнтаспада «Жұмырқылбыш», «Жұптасу биі») (чех х.әуені)</p>
--	--	--	--	---	---

	<p>дағдыларын, түрлі тәсілмен жүргенде қолдарының соған сәйкес қимыл амплитудасын қолдануды, кеністікті бағдарлау қабілетін</p> <p>1. допты бір қатарға қойылған кегли арасымен домалату. 2-3 рет</p> <p>2. допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу. 2-3 рет</p> <p>Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқыр мен лақтар» (4 рет). Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасында орналасады.</p> <p><i>«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп».</i></p>	<p>«Биімді қайтала» (ұнтаспада, педагогтің таңдауымен) Билер: «Жұптасу биі» (чех халық әуені) Ойындар, хороводтар: «Ән салған кім?» (А. Райымқұлова)</p>	<p>үстінде еңбектеу; 2.5 метр арақашықтықта бір-біріне доп лақтыру шеберліктерін (машықтарын), доптың ұшу бағытын бақылап, ұшып келе жатқан допты қолды бүгіп, қағып алу шеберліктерін</p> <p>Бөрене үстінде еңбектеу барысында қол мен аяқтарын үйлестіріп қозғауға үйрету. «Сілеусін» жаттығуы: бөренеден түсу.</p> <p>2 метр арақашықтықта бір-біріне доп лақтыру шеберліктерін (машықтарын) бекіту, доптың ұшу бағытын бақылап, ұшып келе жатқан допты қолды бүгіп, қағып алуға үйрету. Нұсқау – ұшып келе жатқан допты қолды шынтақтан бүгіп, саусақтарын ашқан күйде қағып алу.</p> <p>Тепе-теңдік: модульдер үстімен (із салынған парақтар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап жүруге жаттықтыруды жалғастыру</p>	<p>бастапқы қалпы бойынша көлбеу қойылған нысанаға ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру дағдыларын, шашырап жүріп, тапсырмаларды орындай білу машықтарын. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Асық алу». Шашырап жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады. Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды. (5рет) «Асық лақтыру» – дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға асықтарды лақтыру (арақашықтығы – 2,5 метр). Құрсаулардың (4 құрсау) айналасында тұрады, құрсау жанында асықтар жатады. Балалар асықтарды алып, құрсау ішіне лақтырады. «Қазанға» көп асық тастаған бала жеңімпаз атанады.</p> <p>Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінен сәл ашық қойылады, оң аяқты арт жаққа жіберу, оң қол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты лақтырғанда оң қол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты қолды алдыға созып, сонан соң жоғары көтеріп лақтырады.</p>	<p>Музыкалық аспапта ойнау: «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өндеген Б. Дәлденбай)</p>
--	---	--	---	---	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілік тәсілді сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілік тәсілді сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілік тәсілді сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілік тәсілді сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілік тәсілді сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Картотека № 9 Қоңыр күзді бақылау, салыстыру Мақсаты: Қоңыр күзгі табиғатты бақылау, алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. Еңбек: Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеру. Балалармен жеке жұмыс: Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. Қимылды ойындар: «Үрпек төбет», «Жасырынбақ» (жүгіру) Мақсаты: Ойын ережесін бұлжытпай орындауға, шапшаң қимылға баулу. Көркем сөз: «Күз» Қара бұлт қабағын түйеді, Бұталар боз қырау киеді</p>	<p>Картотека № 10 «Өзге топ балаларының іс-әрекеті» Мақсаты: Балалардың назарын өзге топ балаларының іс-әрекетіне аудартып, балалардың қалай ойнайтындарын, өздерін қалай ұстайтындарын бақылау арқылы балаларды қырағылыққа, үлгі алуға баулу. Еңбек: Ауладағы ағаштардың сынығын, жапырақтарын жинау. Мақсаты: Еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. Балалармен жеке жұмыс: Жұмбақтар жасыру. Ағайынды бес құрдас Бірдей болып еш тұрмас (саусақ) Қимылды ойындар: «Жай жүгіріп өт» Мақсаты: Ойын ережесін бұзбай ойнауға үйрету. Балаларды икемділікке баулу. Ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Көркем сөз: 1.Есігі-біреу 2.Адамның сәні Бөлмесі бесеу Онсыз жоқ мәні (қолғап) (киім)</p>	<p>Картотека № 11 Бақылау: Бұлтты бақылау. Мақсаты: Бұлттың түзілуі және олардың түрлерін шарты, будақ, қабатты бұлиарды ажырату. Еңбек: Үлкендердің көмегімен ауладағы гүлдерді суару. Мақсаты: Балаларды қоршаған әлемге қамқорлықпен қарауға, табиғат әсемдігін сезіне білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Аспанға ұшар бу болып Жерге қайтар су болып. (Бұлт) Мақсаты: Жұмбақ жаттата отырып, балалардың тіл байлығын байыту, дыбыстардың дұрыс айтуын қадағалау. Ойлау қабілетін арттыру. Қимылдық ойын: «Соқыр теке» Дербес ойындар: 1. Өткіншек тебу. 2. Тартылғышқа тартылу.</p>	<p>Картотека № 12 Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау. Еңбек: «Тазаалаң». Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің бегін қадірлей білуге тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Е.Өтетілеуов «Күшік». Мақсаты: Тақпақтымәнерлепайтуға үйрету. Үредіуішікте, Аулада күшіктер Біреуі оңың қап-қара, Біреуі сары ала Біреуі ақ, бәрінің жұмысы біреу-ақ: Үредіабалап Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи» Балалардың өз бетімен ойнауы: 1. Өткеншек тебу. 2. Доптықуалау.</p>	<p>Картотека № 13 Күзгі жапырақтарды бақылау Мақсаты: Мезгілге байланысты жапырақ түстерінің өзгеруін қадағалау. Еңбек: Жапырақтардан гүлшоғын жасау Мақсаты: Қоликемділігін дамыта отырып, әсемділікті, әдемілікті сезіне білуге талпындыру. Жеке жұмыс: «Күзгі жапырақ» тақпақ Мақсаты: Балалардың тілдерін дамыту арқылы, сөздік қорындамыту. Қыстың жақын қалғанын, Жапырақтар сезгендей. Желмен ұшып барады, Жерге қонып ұлгермей Қимылдық ойын: «Күн мен түн» «Өз орныңды тап» Мақсаты: Ептілікке баулу. Балалардың өз бетімен ойнауы: 1. Өткеншек тебу 2. Қуаласпақ</p>
Балалардың дербес әрекеті (азқимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу)	«Бір аяқпен жолдан секіру»	«Құнан шабысы»	«Такси»	: «Оқтау тартыс»	«Көбелекті ұстап алу»

әрекеті, кітап-тардықарау және басқалар)	Мақсаты: -балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке ,шапшандыққа тәрбиелеу				
Жеке жұмыс	Ералыға үнді дыбысты (Р) дұрыс дыбыстауды қалыптастыруға жұмыс жасау.	Мединаға қатаң дыбысты (Қ) дұрыс дыбыстауды қалыптастыруға жұмыс жасау.	Нұржанға 5-ке дейін кері қарай санауды бекіту. Геометриялық пішіндерді дұрыс атап, ажырата білуге үйрету	Айжанға «Ойыншықтар» өлеңін тыңдап, «ойыншықтар» сөзін дұрыс айтуға , «ойыншықтар» туралы әңгіме құрастыруға үйрету.	Қадишаға жыл мезгілі туралы білімін жетілдіру
Балаларды үйге қайтару	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмсмаңыз. Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тексерді:

Каренова.А

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Макинск қаласының мектеп -лицейі

Мектепалды даярлық О «а» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1V-апта 25- 29 қыркүйек 2023-2024 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Пж ойын: «Вагондарға дөңгелек таңдау» Шарты: суреттердегі вагондарға түсіне қарай дөңгелек тандайды.	Еркін ойын: «Шкафқа жасыру» Шарты: Шкафқа бір бала ойыншық жасырады, қалған балалар табады.	Пж ойын: «Қайтала» Шарты: Педагогтың артынан пішіндерді сіріңке шиімен қайталайды.	Пж ойын: «Ойыншықты тап» Шарты: Жасырылған ойыншықты табады.	Еркін ойын: «Сенде не бар?» Шарты: Қалаған ойыншықтарымен бір-бірімен бөлісіп ойнайды.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларының нәртенгілігі жаттығуға үлгертіп алып келулеріне керту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, солқалпындас сөзсіз қабылдап және ақсы көретінін іздестіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балалардың тамақтарының тауысып жеуге үйретулеріне керту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар.	Құрылыс ойындары	«Мен спортшымын». Фотосуретте бейнеленген суреттерді атау	Әңгімелесу. Спортпен не үшін керек? әңгімелеп беру	Сурет салу. «Футболшы»

Таңертеңгіжаттығу	Таңғыжаттығу кешені № 3				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Пікір алмасу сұрақтары: Мектепте оқитын аға, әпкелерің бар ма?	Пікір алмасу сұрақтары: Өзіңнің мектебіңнің ауласында қандай өсімдіктер өседі?	Қарға қалай дыбыстайды? Балалар қарғаның дыбысын келтіреді. Балалар қарға құсы туралы әңгімелеседі.	Пікір алмасу сұрақтары. Суреттегі оқу құралдарын ата! Қай заттар сөмкеге салынбай қалды?	Мектепсендерге ұнай ма? Мектепте не үйрендіңдер?
1 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану Мақсаты: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу Күтілетін нәтиже: Жасайды: өлең жолындағы сөзді педагогпен бірге және өздері жіктейді; Түсінеді: күзде жемістер мен көгөністер мол болып, дәруменге бай болатынын; Қолданады: өлеңді мазмұнын түсініп,</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: - дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты: жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарымен таныстыру Күтілетін нәтиже: Жасайды: жіңішке дауысты дыбыстар бар сөздерді атайды. Түсінеді: жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарын. Қолданады: дыбыстарды анықтайды, сөз барысында қолданады Суреттермен жұмыс Педагог тақаға ер, үзенгі, ірімшік, эткеншек, өрмекші және инеліктің суреттерін іледі. Балалар әр заттың атын атайды. Педагог осы сөздердің мағынасын түсіндіреді. Ер – аттың үстіне адам отыру үшін ағаштан жасалған әбзел. Үзенгі – атқа отырған адам аяғын салып отыратын темірден жасалған әбзел. Ірімшік – сүттен жасалатын тағамның түрі. Эткеншек – балалар ойнайтын ойынның түрі. Өрмекші – жәндік. Инелік – жәндік. Заттың атын қайталатады және сөздегі бірінші дыбысты ерекшелеп</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: - дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты: жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарымен таныстыру Күтілетін нәтиже: Жасайды: жіңішке дауысты дыбыстар бар сөздерді атайды. Түсінеді: жіңішке дауысты дыбыстардың жасалу жолдарын. Қолданады: дыбыстарды анықтайды, сөз барысында қолданады «Е дыбысы қайда тығылды?» ойын-жаттығуы Педагог алма, бақа, мысық, өрік, банан, садақ, ит, емен, кеме, күшік, бидон, елік, трактор сөздерін айтады. Балалар осы сөздерді айтқанда, қолдарын шапалақтап, сөзді айтулары керек. Сызбамен жұмыс. Педагог «ер» сөзінің сызбасын</p>	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: - дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты: жуан, жіңішке дауысты дыбыстар туралы түсініктерін бекіту Күтілетін нәтиже: Жасайды: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды ажыратып бөледі. Түсінеді: дауысты дыбыстардың жуан және жіңішке болып ауыз қуысында жасалатынын түсінеді. Қолданады: жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды сөз ішінде ажыратады «Тиісті текшені көтер» дидактикалық жаттығуы Педагог балаларға дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда,</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру Мақсаты: - диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру - Күтілетін нәтижелер: Жасайды: ертегінің мазмұнын эмоциямен қабылдай алады; 23 Түсінеді: ертегінің сюжет бойынша мазмұндайды; Қолданады: ертегі мазмұнының жүйесін сақтап айтып береді Суретте қай ертегі бейнеленген? Шаруа аюға не айтып тұр? Ойынды білдір. Ертегі арқылы қандай ой түйдің? Ертегі қалай аяқталады? Ертегідегі адам мен аюдың іс-әрекетін салыстыр.</p>

	<p>жаттап алады</p> <p>Күз бояуы (жаттау) Самал қозғап қалғанда, Үзіледі сары алма, Шолып едім ақшаны, Қ ауын біткен сап-сары. Көрінеді шалғайдан, Бел-белестер сарғайған. Сары жапырақ төгілген Тоғайды да көрдім мен. Таза жездей жинаған, Сары бояу айналам.</p>	<p>айтқызады. – Осы сөздердің бірінші дыбысын айтқанда айтылуына мән берсеңдер, тілдің ұшы ілгері созылып жіңішкереді. Жіңішке дауысты дыбыстар: ә, ө, і, е, и, ү. Айнаны алып жіңішке дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен. Педагог балаларға дауысты жіңішке дыбыстарды қайталату арқылы жаттатады. «Кім көп сөз айтады?» дидактикалық жаттығуы –Балалар, сендер жіңішке дауысты е, і, ө, и, ә, ү дыбыстарынан басталатын сөздерді ойлап айтуларың керек, әр дұрыс сөзге бір фишкадан беріледі. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз атанады</p>	<p>сызуды балаларға ұсынады. Бір баланы тақтаға шығарады. «Ер» сөзінде неше дыбыс, неше дауысты дыбыс бар? Бала дауысты дыбысты қызыл текшемен белгілейді. Ол жуан жіңішке екендігін анықтайды. «Жіңішке дауысты дыбысты сөзден баста» ойын-жаттығуы Педагог қойған сұрақтарға балалар жіңішке дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек. 1. Сүйікті тағамың қандай? (Мысалы: ет, ірімшік т.б.) 2. Достарыңның аты кім? (Әмірхан, Ерасыл, Інжу, Инабат, Үміт). 3. Сүйікті ойыншығың не? (Әткеншек, үкі т.б.) Балалар ойланып жауап береді, көмек керек балаларға педагог көмектеседі.</p>	<p>қызыл түсті фишканы көтереді. Дауысты дыбыстар тілдің қатысына қарай екіге бөлінетінін естеріне түсіреді. 1) Жуан дауысты дыбыстар: а, о, ы, ұ, у. Айнаны қолымызға алып, жуан дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жуан дауысты дыбыстарды айтқанда, тіл кейін шегініп, тіл үсті дөңестенеді екен. 2) Жіңішке дауысты дыбыстар: ә, ө, і, е, и, ү. Айнаны алып, жіңішке дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен. Қазақ тілінде сөздер не жуан дауыстылардан, не жіңішке дауысты дыбыстардан құралады. Мысалы, тек жуан дауысты дыбыстардан құралған сөздер: аққу, арыстан, тасбақа, қараторғай т.б. Тек жіңішке дауысты дыбыстардан құралған сөздер: өмір, көктем, жүгері, мереке, күміс, ілгіш т.б. суреттерін тақтаға іліп көрсету, жуан, жіңішке дыбыстарды естеріне сақтату. Кейбір сөздерде жуан және жіңішке дауысты дыбыстар кездеседі. Мысалы, кітап, мұғалім т.б</p>	
<p>Үзіліс Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»</p>					

<p>Артикуляциялық жаттығулар: Балықтар Кіп-кішкентай балықтар өзенде жүзеді, Үп-үлкен ағаш жағада жатты, Балық: «Мынажердесүңгуонай»- деп Екіншісі «Жоқ, бұлжертерен»- деді, Ал үшіншісі «Меніңұйқымкеліптүр»- деп, Ал төртіншісіітоңабастады, Ал бесіншісі «Мындақолтырауын»- депайғайлады, -Жүзіндермынажерден, Әйтпесежұтыпқояды!</p> <p>«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.</p> <p>Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейіннің тұрақтандырады, қол белсендігін, икемділігін арттырады.</p>				<p>Ойын: «Жоғарыда–төменде, биік-аласа» Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру Жасы: 5-6 жас аралығы Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшақтың, құстар түрлері, балық түрлері, аңдар түрлері қатырма қағаздан жасалған. Ойын барысы: Тақтаға бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынын анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшақ жоғарыда-аспанда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.</p>
				
				

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қоршаған ортамен танысу Міндеті: «орман», «шалғын» және «бақша» ұғымдарымен таныстыру Мақсаты: Ағаштың, бұталардың атауларымен таныстыру және олардың түрлерін бір-бірінен өзіне тән ерекшеліктеріне қарай (жапырағы, жемісі, діңі) айыра білуге үйрету Күтілетін нәтижелер: жасайды: ағаштар мен</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: -«Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру Мақсаты: 1 және 2 сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру Күтілетін нәтижелер: менгереді: 1 және 2 саны</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру Мақсаты: 1 және 2 сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру Күтілетін нәтижелер: менгереді: 1 және 2 саны мен цифрын;</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Бір» сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру Мақсаты: 1 және 2 сандарының құрамы туралы білімін қалыптастыру</p>	<p>Қоршаған ортамен танысу Міндеті: - Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату Мақсаты: Жабайы жануарлардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту. Күтілетін нәтижелер: жасайды: жануарлардың бірнеше түрін, олардың өзіне тән ерекшеліктерін атап береді. түсінеді: жабайы жануарлар мен үй</p>
--	---	--	--	--	---

	<p>бұталардың бірнеше түрін атап бере алады.</p> <p>түсінеді: ағаштар мен бұталардың құрылымындағы айырмашылықтарды түсінеді.</p> <p>қолданады: ағаштар мен бұталарды сипаттайтын әңгімелер құрастырады; шағын тәжірибелер жасайды</p> <p>«Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойын ұйымдастырады. Педагог балаларға түрлі нысандардың суреті салынған карточкаларды көрсетеді. Дұрыс жауап берген балаға фишка (текше) береді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы көбірек айтып беруге тырысады.</p> <p>П: Ағаштардың қандай пайдасы бар?</p> <p>Б: Ыстықта сая болады, ауаны салқындатады. Жапырақтары мен жәндіктер қоректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтақтарына құстар ұя салады.</p> <p>Күрделі сұрақ: ағашқа қарап жел соғып тұрғанын білуге бола ма? Балалар өз болжамдарын айтады. Егер бұтақтар шайқалып тұрса, жел соғып тұр деген сөз. Желдің қуатын анықтайды</p>	<p>мен цифрын;</p> <p>түсінеді: «бір» зат пен заттар «жұбының» не екенін;</p> <p>қолданады: жеке-дара заттар мен заттар жұбын табуды, 1 және 2 цифрларын тануды</p> <p>Педагог іздеу тапсырмаларын ұйымдастырады.</p> <p>– Неше паровоз? – Паровозға неше вагон тіркедік? Әрқайсысын көрсете отырып, балалармен бірге дауыстап санайды. Балалар вагондарды, вагондағы кейіпкерлерді, терезелерді санайды. Дауыстап «екі» сөзін қайталайды. Одан кейін ұсынады: – Терезелерді санаймыз: бір, екі. Келесі вагонда: бір, екі және т.с.с. – Вагондардың әрқайсысында 2 терезе бар. Балалар вагондарды, вагондағы кейіпкерлерді, терезелерді санайды. Ойын жаттығуы: «Бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды табу». Педагог бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды топтан іздеуді ұсынады. – Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар? Педагог «екі» сөзінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Балалар дауыстап «екі», «жұп» деп қайталайды. –</p>	<p>түсінеді: «бір» зат пен заттар «жұбының» не екенін;</p> <p>қолданады: жеке-дара заттар мен заттар жұбын табуды, 1 және 2 цифрларын тануды</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>Педагог 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Суретте не бейнеленгенін атайды. – Қандай заттарды «бір» деп айта аламыз? – Не туралы бір деп айтуға болады? Балалар: бір себет, бір тостаған. Оларды бояйды. – Не туралы екі (немесе жұп) деп айтуға болады? Екі мысық, екі тышқан. Екі-екіден тұрған заттарды көк, екеуден көп заттарды қызыл түспен қорша. Педагог орындықта дұрыс отыру ережелерін қайталайды.</p>	<p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>менгереді: 1 және 2 саны мен цифрын;</p> <p>түсінеді: «бір» зат пен заттар «жұбының» не екенін;</p> <p>қолданады: жеке-дара заттар мен заттар жұбын табуды, 1 және 2 цифрларын тануды</p> <p>Тапсырма.</p> <p>Заттарды санайды, көрсетілген түспен бояйды. Тапсырманы орындар алдында әңгіме жүргізеді. Әр топта неше зат бар? Қандай түспен бояуға болады? Балалар 1 және 2 цифрының түсімен бояуға болатынын түсінеді. Балалар</p> <p>Тапсырманы өздігінен орындап, тексереді. - тапсырмада. Балалар суреттерді қарайды, артық затты табады. Таңдауын түсіндіреді. Қайсысы артық екенін бөледі. Балалар «артық» затты табуға үйренеді, олар оны атайды, қара ит (түсі бойынша) артық болуы мүмкін. Немесе жабайы аң сияқты сұр қасқыр</p>	<p>жануарларының арасындағы айырмашылықты түсінеді.</p> <p>қолданады: кесте бойынша сипаттамалық әңгіме құрастыра алады</p> <p>Педагог балаларға тапсырманы «ВЕНН ДИАГРАММАСЫ» техникасының көмегімен орындауды ұсынады: «Сен жануарлар туралы не білесің?» дидактикалық ойыны.</p> <p>Тапсырманы түсіндіреді: Сияр мен қасқырдың арасында айырмашылықтар да, ұқсастықтар да бар. Қызыл бұрышқа қасқырдың тіршілігіне қатысы бар карточкаларды қойып, сөздерді жазыңдар (орман, тырнақтар, қасқырдың аузы, азу тіс, жыртқыш). Ал жасыл бұрышқа – сиярдың тіршілігіне қатысы барларын жазыңдар (пішен, шөп, сүт, ет, мүйіз, құйрық, бұзау, му- му...).</p> <p>Сары секторға жануарларға тән ортақ белгілерді жазыңдар (мәселен, жүн қаптаған). 5 минут уақыт беріледі.</p> <p>Топтасып/шағын топпен жұмыс істеу. Диаграмманы балалар өз бетінше толтырады. Содан соң оған білетін мәліметтерін қосады немесе берілген ақпараттарды дұрыстайды. Топтасып жұмыс істейді. Бір-бірімен ақпарат алмасуына, бағалаулармен, қорытындылармен бөлісуге болады. Салыстырмалы талдау жасап, бастапқы тапсырманы орындауды аяқтайды.</p> <p>Сұрақтардың көмегімен дұрыс ақпаратты анықтайды: Қандай дыбыстар шығарады? Не жейді? Қандай пайда әкеледі?</p>
--	--	--	--	---	--

Бір-бірден көрсетілген заттарды атаңдар. – Бір затты (бір саны) және заттар жұбын (екі саны) қандай цифрмен белгілейміз?

Үзіліс Жабық және ашық кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар

Ойын: «Тығылыспақ»

Саусақтарға арналған гимнастикалық жаттығулар:

Қысқыштармен ойналатын ойын

Ойын шарты: Түрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсақ моторикасын дамытады, ақыл-ойының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Жаңғақтармен ойын»

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына жаңғақтар таратылады. Жаңғақты алақанның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сөйлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

Ойын: «Тығылыспақ»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру, сөздік қорларын молайту

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар:

Ойын барысы: барлық балалар екі топқа бөлініп, топ басшылары тағайындалады. Санамақ арқылы қай топтың жасырынып, қай топтың іздейтіні анықталады. Ойынға «қала», яғни барлық ойыншылар жиналатын жер (ағаш, жар, есік, т.с.с.) таңдалынады. Жасырынатын топты топ басшылары жасырып, өзі қайтадан бұрынғы орнына оралады да, қарсылас топтың қай бағытта қозғалғанын «біз қазір .....(қай жер екенін)» айтып отырады. Ал жасырынған топ болса осы көмекті пайдалана отырып, жасырынған жерде отырады, ыңғайлы сәт туғанда «қаланы» жаулап алады. Егер іздеушілер жасырынушы топтың бір қатысушысын байқап қалса, онда оның аты мен жасырынған жерін дауыстап айтады да, барлығы «қалаға» қарай жүгереді. «Қалаға» бірінші жеткен топқа ұпай беріледі. Жасырынған топ мүшелері іздеуші топ өздерін таппастан бұрын «қалаға» бірінші жетіп, ұпай ала алады.

3 -ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі

Міндеті: сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу
Мақсаты: Балалардың күз белгілері жайлы білімдерін кеңейту, күз мезгілінің ерекшеліктері жайлы әңгімелесу
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: күз мезгілі, күз айларын, шағын мәтінді, жаңылтпашты қайталайды.

Қазақ тілі

Міндеті: Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге ынталандыру
Мақсаты: көкөністер туралы жұмбақ шешу, ойлау қабілеттерін арттыру
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: көкөністердің қазақша атауларын атайды, диалог құрайды, тақпақты жаттайды.

Сөйлеулі дамыту

Міндеті: бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау
Мақсаты: - Өлең тыңдау арқылы, әңгіме құрап айту арқылы баланың сөйлеу тілін дамыту. Күздің жомарт, мырза екенін айтып, мейірбандық қатер бейнелеу.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: өлең жолындағы сөзді педагогпен бірге және өздері жіктейді;

Көркем әдебиет

Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру
Мақсаты: - Ертегіні мазмұндауда балалардың қабілеттілігін қалыптастыру.
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: ертегінің

Шығармашылық бейнелеу әрекеті (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)

Тақырыбы: «Жаңбырлы күн»
Міндеті: - Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару
- Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу
- жеке және топпен бірлесіп жасау,

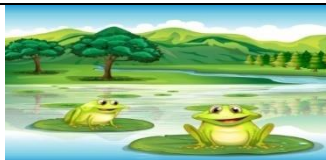
	<p>Түсінеді: күз мезгілінің ерекшелігін. Қолданады: қарапайым сұрақтарға жауап береді Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Педагог шағын мәтін құрайды. Қазір жылдың күз мезгілі. Күзде жапырақтар сарғаяды, түседі. Сондықтан алтын күз деп айтады. Күзде салқын болады. Жаңбыр жауады. Күзде құстар ұшып кетеді. Күз айлары: қыргүйек, қазан, қараша. Қима материалдармен жұмыс. Мынау – жапырақ. – Мынау не? – Мынау – жапырақ. – Жапырақ сары. – Жапырақ қандай? – Жапырақ сары. – Алтын күз. – Қандай күз? – Алтын күз. Балалар сөздерді, мәтінді қайталайды</p>	<p>Түсінеді: көгөністер бақшада өседі. Қолданады: тыңдайды, сұрақтарға жауап береді. «Дүкен» ойыны. Қима материалдармен жұмыс. Көгөністердің қазақша атауын қайталау, есте сақтау. Санамақпен сатушыны таңдайды. Балалар дүкенге келеді. Диалог: – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Маған кияр беріңізші. – Алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз. Ойынды күрделендіруге болады. Балалар көгөністі сипаттайды. Сатушы оның қандай көгөніс екенін табады.</p>	<p>Түсінеді: күзде жемістер мен көгөністер мол болып, дәруменге бай болатынын; Қолданады: өлеңді мазмұнын түсініп, жаттап алады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кімде не бар?» Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек. Педагог: Балалар, сендер дүкенге барғанда әртүрлі заттарды, жаңа айтқан жемістермен көгөністерді көресіңдер. Сол заттарды сатып алуға болады. Ал сатып ала алмайтын заттар да бар екен. Сендер дәптермен жұмыс жасағанда көресіңдер. Дәптермен жұмыс: Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады. Балалар, сендер күз мезгіліндегі ерекшеліктерді жақсы біледі екенсіңдер.</p>	<p>мазмұнын эмоциямен қабылдай алады; 23 Түсінеді: ертегіні сюжет бойынша мазмұндайды; Қолданады: ертегі мазмұнының жүйесін сақтап айтып береді Ауыз әдебиеті шығармалары негізінде орыс халқының тұрмыстіршілігі арқылы еңбекке баулу Жұмбақ Балпаң-балпаң басады, Қыр-жотадан асады. Паналайды үңгірді, Іздемейді тасаны. (Аю) Ертегіні оқу – Ертегі қалай аталады? – Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? – Шаруаға не келді? – Аю шаруаны қалай қорқытты? – Олар қалай келісті? – Шаруа не екті? – Аюға қай жағын берді? – Келесі жылы шаруа не екті? – Аю не нәрсені білмеді?</p>	<p>онда міндеттерді келісіп атқару - Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу Мақсаты:- - балаларды табиғат құбылыстарын бақылай отырып өз сезімдерін бейнелей білуге үйрету, жаңбыр тамшыларын қағаз бетіндегі жазықтықты дұрыс пайдалана отырып түсіруге жаттықтыру -маусымдық өзгерістер туралы білімін кеңейту; балалардың қиялын, ойлау қабілетін дамыту -- жапсырудың әдіс-тәсілдерін үйрету; өз беттерімен жұмыс істеу дағдыларын дамыту; қайшымен жұмыс істей білу қабілеттерін арттыру -- қағаздан құрастыруға үйретудегі түрлі бағытта: тегістеп бүктеу, шаршықаға здыбүктеу біліктерін қалыптастыру</p> <p>Топтық жұмыстар</p>
--	--	---	---	--	---

Үзіліс Жүгіруге арналған ойындар «Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.
Ойынның шарты: Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыптар” мен “қуғыншымын” қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.
Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: «Көбелектер бақалар»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.
Ойын барысы: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.
Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойынаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.

4 -ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Менің сүйікті жануарларым»

Міндеті: - Еңбектеу, өрмелеу: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу

Мақсаты: Гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеуге үйрету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту

Күтілетін нәтижелер:

Музыка
Тақырыбы: «Біздің аспаптар»
Міндеті: Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен таныстыру
Мақсаты: - Әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау

Ән айту:
«Балдырғандар әні» (Г. Жотаева)
«Мен өнерлі баламын» (М. Омаров)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар:
«Марш» (В. Дешевов) **Билер:**
«Шабандоздар биі» (үнтаспада)
«Жұмырқылыш»,
«Жұптасу биі» (чех х.әуені)
Музыкалық аспапта ойнау:
«Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай)

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Дене қабілеттерін дамыту»
Міндеті: оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру
Мақсаты: Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру
Күтілетін нәтижелер:
Жасайды: гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін өрмелеу. Қысқа секіртпемен секіру. Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты қайтадан қағып алу.

Дене шынықтыру
Тақырыбы: «Доппен ойнап, көңіліңді көтер!»
Міндеті: - Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру
Мақсаты: бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап жүріп өтуде тепе-теңдік сақтауға үйрете түсу – дене бітімінің ақауларының алдын алу

Тепе-теңдік сақтау – беті сүргіленген бөрененің үстімен оң-сол жанына қарай қырындап (сүйем қадам жасап) жүріп өту. (4 рет)

Музыка
Тақырыбы: «Күзгі серуен»
Міндеті: Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету
Мақсаты: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру

Музыка тыңдау:
«Қазан» (П. Чайковский)
Ән айту:
Күзгі әуен» (А. Досмағанбет)
«Балдырғандар әні» (Г. Жотаева)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар:
«Марш» (Е. Андосов) **Билер:**
«Шабандоздар биі» (үнтаспада)
«Жұмырқылыш»,

	<p>Жасайды: гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін өрмелеуді. Еденде иректеліп жатқан жіп үстімен басына құм салынған қапшықпен қолды екі жаққа созып жүруді. Бір-бірінен 1 м арақашықтықта жатқан заттар арқылы фитболды домалатып алып жүруді.</p> <p>Түсінеді: тапсырманы өз бетімен орындау барысында шыдамдылық, ептілік, күш секілді дене сапаларын дамыту керектігін.</p> <p>Қолданады: өзінің денсаулығына және отбасы мүшелерінің денсаулығына қамқорлықпен қарайды.</p> <p>Гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеуге үйрету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту. Алма-кезек адымдап өрмелеу, тепкішектерден дұрыс ұстау, қауіпсіздік техникасына басты назар аудару қажет. (4 рет</p>		<p>Түсінеді: кинестикалық (көру мен тыңдау арқылы қабылдауы) қабілеттерін және қозғалыс анализаторларын дамыту, қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру керектігін, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру керектігін.</p> <p>Қолданады: отбасы мүшелерімен бірге салауатты өмір салтын</p> <p>Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру</p>	<p>Жүрген кезде қолдарын түрлі сәйкес тәсілдермен ұстау ұсынылады.</p> <p>Жерден көтерілген бөрененің үстімен жүріп өтуде динамикалық тепе-теңдік сақтау – денені түзу ұстау, еңкеймей басын жоғары ұстап, алға қарап, аяқты алдымен басын басып, сосын толық табанына басу керектігіне басты назар аудару керек</p>	<p>(«Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева)</p>
--	---	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Картотека №14 Тұманды күнді бақылау. Мақсаты: Тұман кезінде манайындағы үйлердің көрінбеуін неліктен тұманған себептерін айтып түсіндіру. Жеке жұмыс: Жұмбақтар шешу. Көл жағалай көктемде Көлбеңдейді көк перде (тұман) Еңбек: Ойын алаңындағы ойыншықтарды қорапшаға салу. Мақсаты: ұқыптылыққа мұқияттылыққа үйрету. Қимылды ойын: “Ұшты-ұшты” Мақсаты: Ойлау қабілеттерін дамыту. Көркем сөз: Күзім –ау, күзім –ау Мінезің бұзық ау</p>	<p>Картотека №15 Жапырақтардың ұшып жүргенін бақылау. Мақсаты: Балаларға жапырақтар желмен ұшып жүргені туралы білім беру. Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Жазда тұрып жоғары Күзде жерге қонады (жапырақ) Еңбек: Ұшып жүрген себетке жапырақтарды жинау. Мақсаты: Балаларды тазалыққа баулу. Қимылды ойын: “Тез жина Мақсаты: Еңбек сүйгіштілікке баулу. Көркем сөз: Тақпақайтқызу. Ж. Смаков «Жау, жаңбыр» Жаңбыр ,жаңбыржауасын, Жанымызға дауасын.</p>	<p>Картотека №16 Жәндіктерді бақылау. Мақсаты: Күзде жәндіктер қысқа қалай дайындалады. Мінекей, құмырсқаларды қарандаршы, өз азықтарын жинап еңбектеніп жатыр. Қимылды ойын: «Автомобильдер» Мақсаты: балаларды ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Қатысушылардың қолдарында әр түрлі түсті рөлдер бар. Тәрбиешінің берілген дабылы бойынша әр түрлі түсті таяқшалармен балалар өзін жүргізуші ретінде санап, өз дабылы бойынша қимылдайды</p>	<p>Картотека №17 Ауа- райын бақылау Мақсаты: Ауа- райының құбылысын бақылай отырып, күннің суыта бастағанын айтып түсіндіру. Жеке жұмыс: Тақпақ жаттау Қарашы, күз келді, күз келді Сары алтын жауыпты іздері Еңбек: Жапырақтармен кішкентай бұталарды жинастыру. Мақсаты: еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. Қимылды ойын: допты домалату. Мақсаты: Қол –бұлшық еттерін домалату. Дербес іс-әрекеттер.</p>	<p>Картотека №18 Аула маңындағы шалшық судың мұздап тұрғанын бақылау Мақсаты: Балаларға күз мезгілінде сулардың неліктен қатып тұрғанын түсіндіріп беру. Жеке жұмыс: Жұмбақ шешу. Жылт-жылт еткен Жырадан өткен (су) Еңбек: Әдемі жапырақтарды жинап тәрбиешіге беру. Мақсаты: әдемілікке баулу. Қимылды ойын: “Ит пен мысық” .</p>
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	«Кең қадам»	«Тыныш жүгіріп өт»	: «Ұшты-ұшты»	«Аталған ағашқа жүгіріп бар»	«Белгіні тыңда»

кітап-тардықараужәнебасқалар)	Мақсаты: -балаларды ойын ережесін дұрыс орындауға үйреті, ептілікке ,шапшаңдыққа тәрбиелеу				
Жеке жұмыс	Балаларға өз отбасыларының дәстүрлері туралы сюжет салуды ұсынады	Қандай геометриялық фигураларды білесің? Қағаз үлгі дегеніміз не?	Сөйлемдерді интонация бойынша ажырата отырып (хабарлы,сұраулы, лепті), сөйлеу барысында қолдану	Үй жануарлары тіршілігі үшін қажетті жағдайларды атап бер?	Туған күнге қандай
Балалардыүйгеқайтару	Ата –аналарға кеңес - баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	Ата –аналарға кеңес Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз. Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	Ата –аналарға кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын Сіз көбірек осындай жылылық білдірсеңіз Сіздің балаңыз мектепке тез бейімделеді. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тексерген

Каренова.А

